

UCHWAŁA NR XVII.87.2025
RADY GMINY GOSZCZYN
z dnia 30 grudnia 2025 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026 - 2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2025r. poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 1, ust 2 i ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust.2-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy Goszczyn uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goszczyn.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2026 r.

§ 4.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY

Piotr Sijka

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029

wraz z diagnozą i porównaniem do badania ESPAD

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	4
WSTĘP	5
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY GOSZCZYN.....	12
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	13
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE GOSZCZYN	14
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	15
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE GOSZCZYN.....	20
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	22
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	22
PROBLEM ALKOHOLOWY	23
PROBLEM NIKOTYNOWY	24
PROBLEM NARKOTYKOWY	25
PROBLEM PRZEMOCY	26
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	30
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	32
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	32
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	34
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....	34
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	35
HAZARD	37
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE.....	38
PROBLEM ALKOHOLOWY	39
PROBLEM NIKOTYNOWY	41
PROBLEM NARKOTYKOWY	42
PROBLEM PRZEMOCY	45
PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY GOSZCZYN DO WYNIKÓW OGÓLNOPOLSKIEGO BADANIA ESPAD	49
SPOŻYWANIE ALKOHOLU	49
PALENIE PAPIEROSÓW I E-PAPIEROSÓW	50

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

ZAŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	52
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH/ INTERNETU	54
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	55
WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO	56
PROBLEM AKOHOLOWY	56
PROBLEM NIKOTYNOWY	57
PROBLEM NARKOTYKOWY	58
UZALEŻNIENIA BHAWIORALNE.....	59
UZALEŻNIENIA BHAWIORALNE I ZABURZENIA ODŻYWIANIA	59
PROBLEM PRZEMOCY	60
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	62
CEL I	63
CEL II	65
CEL III	67
REALIZACJA PROGRAMU	69
ADRESACI PROGRAMU	69
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	69
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	70
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	70
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	71
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	71
BIBLIOGRAFIA	73
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	74
SPIS RYSUNKÓW	74
SPIS TABEL	74
SPIS WYKRESÓW.....	75

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

WYKAZ SKRÓTÓW

- AA** – (ang. *Alcoholics Anonymous*) wspólnota osób uzależnionych od alkoholu
- AI-Anon** (ang. *Al-Anon Family Groups*) – wspólnota rodzin osób uzależnionych od alkoholu
- BDL GUS** – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
- GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- IPiN** – Instytut Psychiatrii i Neurologii
- KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- KPP** – Komenda Powiatowa Policji
- NGO** (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa
- ORE** – Ośrodek Rozwoju Edukacji
- PPP** – Punkt Przyjęć Psychologa
- PSP** – Publiczna Szkoła Podstawowa
- UG** – Urząd Gminy Goszczyn
- ZI** – Zespół Interdyscyplinarny

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

WSTĘP

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost zachowań polegających na eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w przypadku każdej grupy wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca Polski w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (ang. *European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu

¹ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

² Tamże.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu 2024 roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklaruowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że w 2024 roku 13% uczniów zażywało narkotyki, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej stosowanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe począwszy od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁶.

W 2022 roku w Polsce wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W 2022 roku podejrzenie popełnienia przestępstwa z uwagi o zapisy ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku 2021, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁷.

³ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r.

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024).

⁵ Tamże.

⁶ Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022, s. 208-223.

⁷ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

Coraz częściej obserwuje się także występowanie uzależnień behawioralnych (tj. uzależnień od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Najważniejsze wnioski wynikające z raportu Nastolatki 3.0 opracowanego na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazują na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, że ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁸.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁹.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne

⁸ Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

⁹ Tamże.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji psychoaktywnych oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczynna lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Goszczyn. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029, są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Ponadto, dokument nawiązuje m.in. do zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Goszczyn na lata 2023-2032.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY GOSZCZYN

- Województwo mazowieckie
- Powiat grójecki

Położenie gminy Goszczyn na tle powiatu grójeckiego:

Gmina Goszczyn

- Powierzchnia Gminy: 58 km²

DEMOGRAFIA

2 848 mieszkańców

1 362
kobiet

1 486
mężczyzn

Wskaźnik urodzeń:

chłopców

12

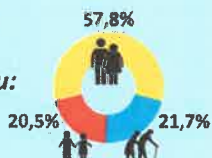

11 dziewczynki

Przyrost naturalny: -2

Ekonomiczne grupy wieku:

POMOC SPOŁECZNA

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goszczynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Goszczynie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Sielcu,
- Klub Dziecięcy „Kubuś Puchatek” w Bądkowie,
- Przedszkole Samorządowe „Jabłuszko” w Bądkowie.

KULTURA I SPORT

- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Klub Senior+ w Goszczynie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Goszczynie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Gospochy Bony” w Bądkowie,
- Koło Gospodyń „Zgrane Panie” Olszew,
- Uczniowski Klub Sportowy „Goszczyn”,
- Związek Sądowników Rzeczypospolitej Polskiej oddział w Goszczynie.

*Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [BDL GUS oraz dane gminne, w tym Raport o stanie Gminy Goszczyn za 2024 rok].

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Goszczyn należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goszczynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goszczynie,
- Zespół Interdyscyplinarny w gminie Goszczyn,
- Komenda Powiatowa Policji w Grójcu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu,
- Urząd Gminy Goszczyn,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Grójcu,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Grójcu,
- placówki oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki kulturalne i rekreacyjne,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy Goszczyn należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli innych placówek, organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE GOSZCZYN

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

Jak wskazują dane z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, w 2024 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goszyczynie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystała 1 rodzina. W latach 2022-2023 nie odnotowano żadnej rodziny, która korzystała ze wsparcia GOPS z tego powodu. W analizowanych latach żadna z rodzin zamieszkujących w Gminie nie skorzystała ze wsparcia GOPS z powodu narkomanii¹⁰.

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na ostatnim – czwartym miejscu. W tym samym roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 103, a więc rodziny borykające się z problemem alkoholizmu stanowiły 1,0% ogółu.

¹⁰ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goszcznie powołana do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyk i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 4 członków, natomiast ich liczba w porównaniu do lat 2022-2023 zmniejszyła się o 1 osobę¹¹. Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

¹¹ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA, podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 w gminie Goszczyn, przedstawia kolejna tabela. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 7 osobami z problemem alkoholowym oraz 4 członkami ich rodzin, a wobec 1 osoby wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy wzrosła, z kolei liczba członków ich rodzin ulegała wahanom, a liczba osób, wobec których skierowano do sądu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego utrzymywała się na stałym poziomie.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goszczynie wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

Lp.	wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi prowadzono rozmowy	2	7	7
2	liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi prowadzono rozmowy	1	6	4
3	liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	1	1

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Biorąc pod uwagę analizowane lata, jedynie w 2023 roku GKRPA przeprowadziła rozmowy z 2 osobami doznającymi przemocy domowej oraz 3 osobami stosującymi przemoc¹².

¹² Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

Na terenie Gminy w latach 2022-2024 funkcjonował Punkt Przyjęć Psychologa, którego celem jest niesienie pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemem przemocy lub alkoholizmu, a także osobom doświadczającym przemocy domowej lub ją stosującym.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W szkołach funkcjonujących na terenie gminy Goszczyn w latach 2022-2023 przeprowadzono działania niebędące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, tj. prelekcje/pogadanki prowadzone przez funkcjonariuszy służb mundurowych (np. policja), w których w 2022 roku uczestniczyło 30 uczniów, a w 2023 roku było to 40 uczniów. W 2023 roku zorganizowano również spektakl, w którym udział wzięło 12 uczniów. Ponadto w tym samym roku zrealizowano szkolenia i warsztaty z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży skierowane do rodziców, w których uczestniczyło 40 osób. Zorganizowano również kolonie i obozy z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym, z których skorzystało 4 dzieci. W 2024 roku przeprowadzono działania w ramach profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w których wzięło udział 27 uczniów. We wszystkich latach sprawozdawczych prowadzono działania z zakresu edukacji publicznej w postaci dystrybucji materiałów edukacyjnych typu plakaty i ulotki profilaktyczne w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu oraz uzależnieniom behawioralnym¹³.

W 2022 roku gmina Goszczyn przeprowadziła Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych, w ramach której przeprowadzono badanie społeczne w formie ankiety, w którym wzięło udział 61 dorosłych mieszkańców Gminy, 162 uczniów klas 4-8 szkół podstawowych oraz 6 pracowników GOPS. Jak wynika z tych badań, 21% pełnoletnich respondentów uznawało uzależnienie od alkoholu za bardzo istotny problem społeczny na terenie Gminy, a uzależnienie od narkotyków było istotnym problemem dla 20% dorosłych mieszkańców. Ponadto 66% osób dostrzegało potrzebę działań na terenie Gminy z zakresu profilaktyki uzależnień. Wśród pracowników GOPS w 2022 roku odsetek 83% osób uznał problem uzależnienia od alkoholu za bardzo istotny na terenie Gminy, jednocześnie przyczyniając się

¹³ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

do ulokowania go na pierwszym miejscu wśród problemów społecznych, natomiast uzależnienie od narkotyków za bardzo istotny problem uznało 17% badanych. 100% pracowników społecznych dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Wśród ankietowanych uczniów 13% uczęszczającym do klas 4-6 zdarzyło się spożywać alkohol, np. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy, a z klas 7-8 przyznało się do tego 100% uczniów, przy czym 50% z nich zdarzyło się upić, a wśród uczniów klas 4-6 przyznało się do tego 2% badanych. 6% dzieci uczęszczających do klas 4-6 wskazało, że rodzice wiedzą o tym, że pili alkohol, natomiast wśród uczniów z klas 7-8 było to 50%. Jedynie 2% badanych uczniów przyznało, że ich rodzice po otrzymaniu informacji o tym, że ich dziecko spożywało alkohol przeprowadzili z nimi rozmowę, w pozostałych przypadkach, według odpowiedzi ankietowanych, rodzice wykazali brak reakcji. 2% uczniów klas 4-6 w 2022 roku przyznało się do zażywania narkotyków lub dopalaczy, z kolei do tego samego przyznało się 5% uczniów klas 7-8. Dzieci korzystające z komputera powyżej 6 godzin dziennie w 2022 roku stanowiły 1% wśród uczniów z klas 4-6 oraz 20% z klas 7-8¹⁴.

Ponadto w latach 2022-2024 zrealizowano szereg innych działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom na terenie Gminy. W 2024 roku zorganizowano m.in. szkolenie podnoszące kompetencje kadry pracowniczej oraz zaangażowanie podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych, w którym uczestniczyło 15 osób. W zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz osobami doznającymi przemocy domowej 15 osób będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno-pomocowych oraz GKRPA wzięło udział w szkoleniu pn. „Dokumentacja i zadania ZI i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. 2 pracowników GOPS wzięło również udział w 5 bezpłatnych szkoleniach zorganizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie. W ramach udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania i związane z uzależnieniami behawioralnymi, a także problemy przemocy domowej przeprowadzono 6 szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy domowej, w których uczestniczyło 15 osób. 4 członków GKRPA uczestniczyło w szkoleniu z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy domowej. Odbyło się także spotkanie profilaktyczne dla dzieci

¹⁴ Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Goszczyn rok 2022. *Przedstawione dane procentowe zostały zaokrąglone do liczb całkowitych.*

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

z udziałem funkcjonariusza policji pn. „Uzależnienia, narkotyki, substancje psychoaktywne i cyberprzemoc”, w którym wzięło udział 64 uczniów PSP w Goszczynie, a także spotkanie z psychologiem pn. „Profilaktyka antyalkoholowa”, w którym wzięło udział 25 uczniów PSP w Sielcu oraz 2 nauczycieli. Innym ważnym wydarzeniem profilaktycznym był udział 25 seniorów z Klubu Senior + w Goszczynie w webinarium pn. „Oszukańcze inwestycje – jak się przed nimi ustrzec i co zrobić, gdy padniemy ofiarą przestępców” organizowane w ramach projektu Centrum Edukacji dla Uczestników Rynku – CEDUR, we współpracy z Minister ds. Polityki Senioralnej oraz Komendą Powiatową Policji w Grójcu¹⁵.

¹⁵ Raport z wykonania i efektów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021- 2025 w roku 2024., Goszczyn dnia 29 kwietnia 2025 r.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE GOSZCZYN

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Goszczyn wyniosła łącznie 1 540 260,75 zł, w tym najwięcej, bo 814 981,91 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu do 4,5% wyniosła 614 837,46 zł, natomiast od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 110 441,38 zł. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Goszczyn wzrosła.

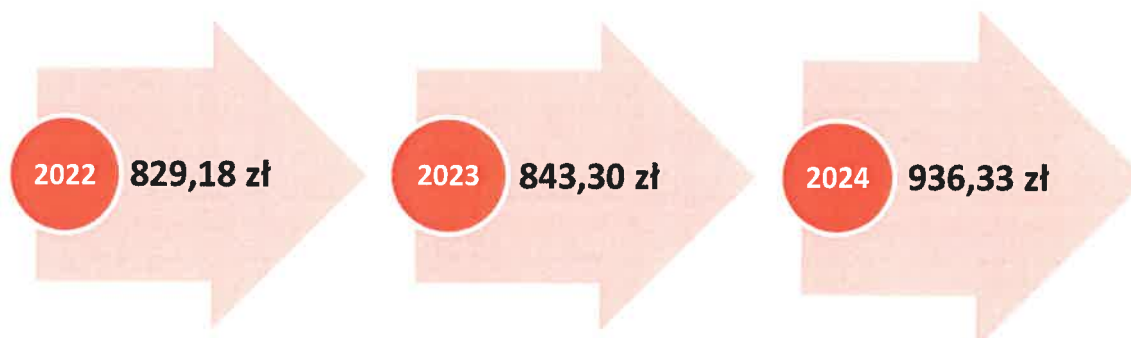
Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Goszczyn w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

W 2024 roku gminę Goszczyn zamieszkiwało łącznie 1 645 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 936,33 zł – w porównaniu do lat poprzednich zaobserwowano wzrost.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Goszczyn na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy była stała – w każdym z analizowanych lat działało 8 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), natomiast nie prowadził działalności w tym czasie żaden punkt przeznaczony do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny)¹⁶.

¹⁶ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą, a także uzależnieniami behawioralnymi i zaburzeniami odżywiania.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Goszczyn wypełnili 117 ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne, niewielką przewagę miały dziewczęta – stanowiły one 52,1% ogółu. Chłopcy wypełnili 47,9% kwestionariuszy. Wyniki badań są przedstawione w ujęciu procentowym i zaokrąglone do wartości całkowitych. W związku z tym, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o 2 pp. od 100%.

Rysunek 3. Płeć uczniów uczestniczących w badaniu: N=117¹⁷

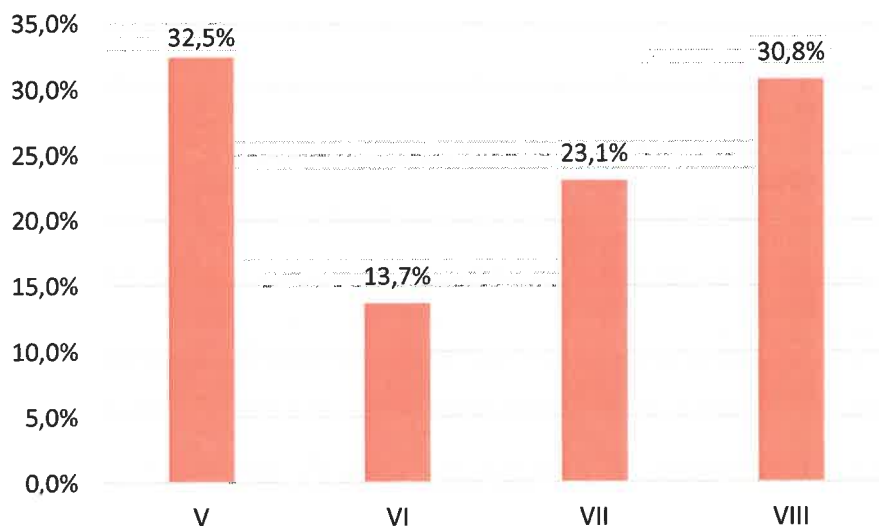

Kolejny wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwięcej, bo 32,5% osób biorących udział w badaniu uczęszczało do V klasy szkoły podstawowej, niewiele niższy odsetek osób wskazał na klasę VIII (30,8%), 23,1% to uczniowie VII klasy, a najmniejszy odsetek ankietowanych uczył się w VI klasie szkoły podstawowej (13,7%).

¹⁷ N = liczba osób odpowiadających na pytanie

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

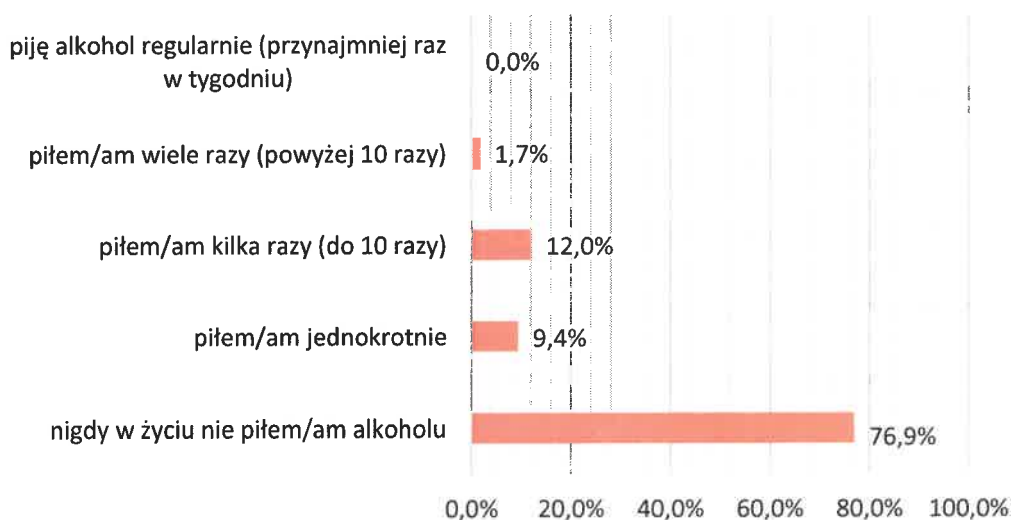
Wykres 1. Klasa: N=117

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 23,1% badanych. 9,4% osób, które oświadczyły, że sięgnęły po alkohol to uczniowie, którzy spożywali go jednokrotnie, 12,0% respondentów piło napoje alkoholowe kilka razy (do 10), natomiast 1,7% badanych spożywało go wiele razy (powyżej 10). Żaden ankietowany nie wskazał na regularne picie alkoholu.

Wykres 2. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=117

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Następne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie gminy Goszczyn, odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Większość uczniów nie piła alkoholu w tym okresie (17 osób, tj. 65,4%). Respondenci, którzy sięgnęli wtedy po alkohol przyznali się do spożycia go 1-2 razy (9 osób, tj. 34,6%).

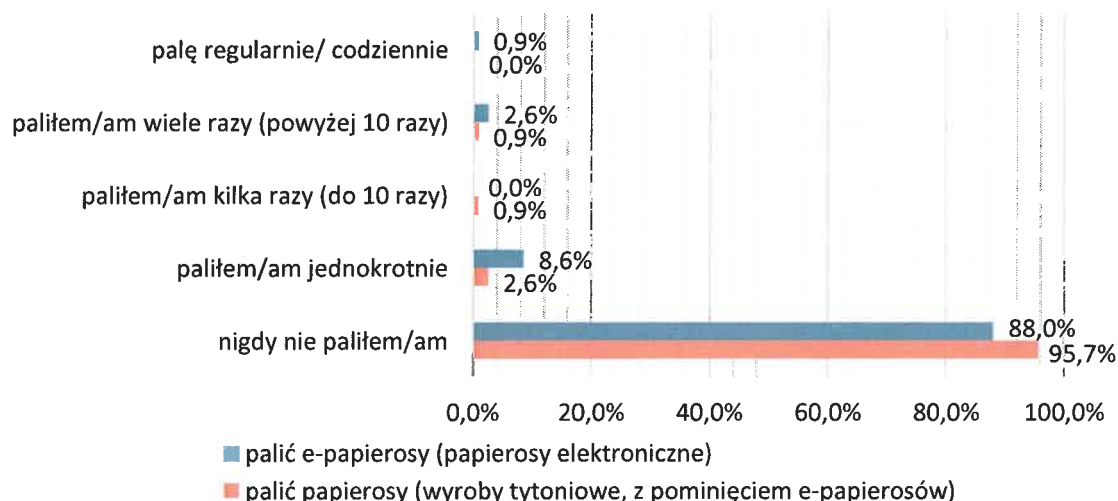
Tabela 2. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=26

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	65,4%	17
1 – 2 razy	34,6%	9
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	0,0%	0

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Palenie papierosów tradycyjnych zadeklarowało 4,4% ankietowanych, wśród których wielokrotne (powyżej 10 razy) sięganie po papierosy zadeklarowało 0,9%, a taki sam odsetek wskazał na palenie wyrobów tytoniowych kilka razy (do 10 razy), natomiast 2,6% osób wskazało, że robiło to jednokrotnie. Po e-papierosy sięgnęło 12,1% respondentów, w tym 0,9% przyznało się do używania ich regularnie/codziennie, na wielokrotne (powyżej 10 razy) używania e-papierosów wskazało 2,6% uczniów, z kolei jeden raz sięgnęło po nie 8,6% osób.

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=117

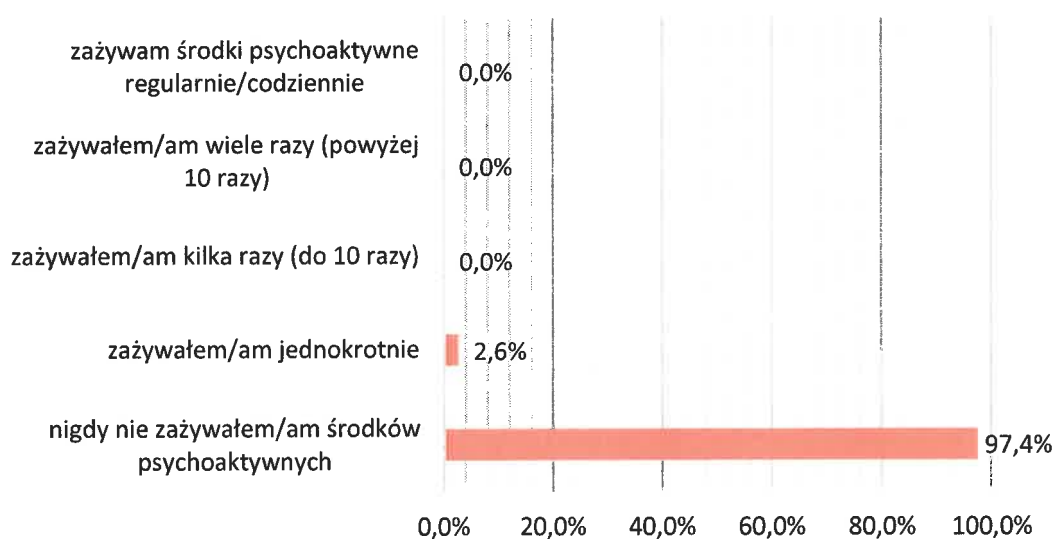

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 2,6% z nich sięgnęło po substancje psychoaktywne jeden raz (3 osoby). Do zażywania takich substancji 30 dni przed badaniem przyznały się 2 osoby, które zrobiły to 1-2 razy (66,7%). Wśród rodzajów substancji wskazano marihuanę (2 osoby, tj. 66,7%) oraz dopalacze (1 osoba, tj. 33,3%).

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=117

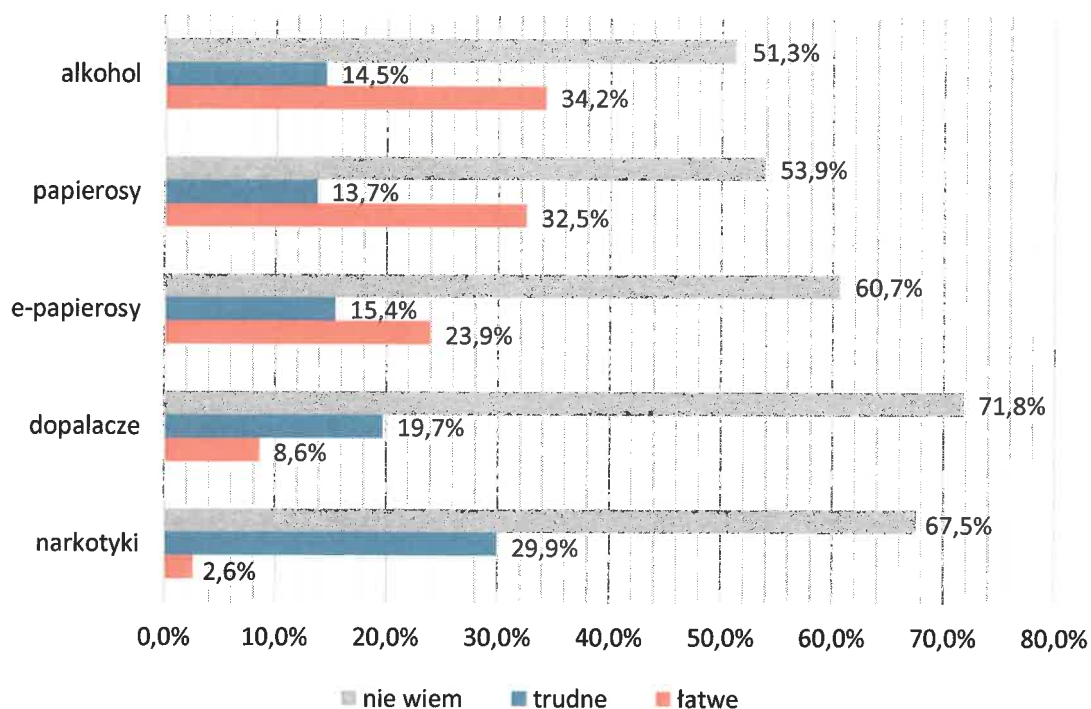

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 34,2% respondentów, a trudny dla 14,5%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 32,5% ankietowanych, a trudne dla 13,7%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 23,9% osób, a trudne dla 15,4%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 8,6% badanych, a trudne dla 19,7%,
- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 2,6% ankietowanych, a trudne dla 29,9%.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

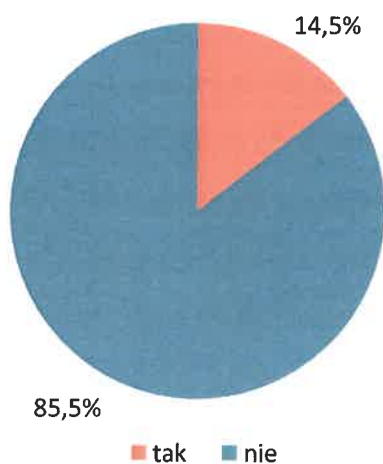
Wykres 5. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=117

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Goszczyn. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 14,5% respondentów.

Wykres 6. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=117

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły oraz rodzeństwa – przyznało to po 6 osób (po 37,5%), z kolei 3 respondentów wskazało na kolegów/koleżanki z klasy (18,8%), a po 1 ankietowanym podało rodziców oraz inne, bliżej nieokreślone osoby (po 6,3%). 1 uczeń pominął to pytanie nie udzielając na nie odpowiedzi.

Tabela 3. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=16

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
uczniowie z mojej szkoły	37,5%	6
rodzeństwo	37,5%	6
koledzy/koleżanki spoza szkoły	18,8%	3
rodzice	6,3%	1
inne osoby	6,3%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy fizycznej doznało 10 badanych (66,7%),
- przemocy psychicznej doświadczyło 5 uczniów (33,3%),
- przemoc seksualna i ekonomiczna dotknęła pojedyncze osoby (po 6,7%).

2 respondentów pominęło to pytanie.

Tabela 4. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=15

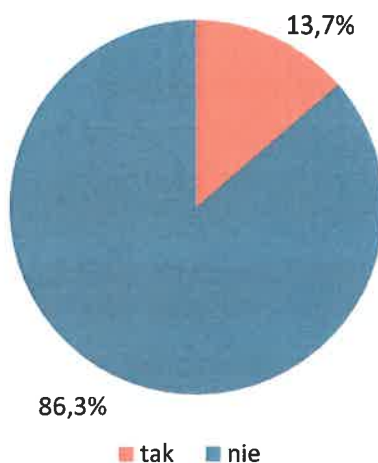
Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	66,7%	10
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	33,3%	5
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	6,7%	1
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	6,7%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 13,7% uczniów.

Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=117

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że:

- przemoc psychiczną zastosowało 8 ankietowanych (61,5%),
- przemoc fizyczną stosowało 7 respondentów (53,9%),
- przemoc seksualnej nie dopuścił się żaden badany.

3 uczniów pominęło to pytanie.

Tabela 5. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	61,5%	8
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	53,9%	7
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób, który go zawstydział itp.	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec rodzeństwa – wskazało na to 9 osób (64,3%), natomiast odpowiedzi 4 respondentów padły na uczniów ze swojej szkoły (28,6%), a 1 ankietowany przyznał się do przemocy wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły (7,1%). 2 badanych pominęło to pytanie.

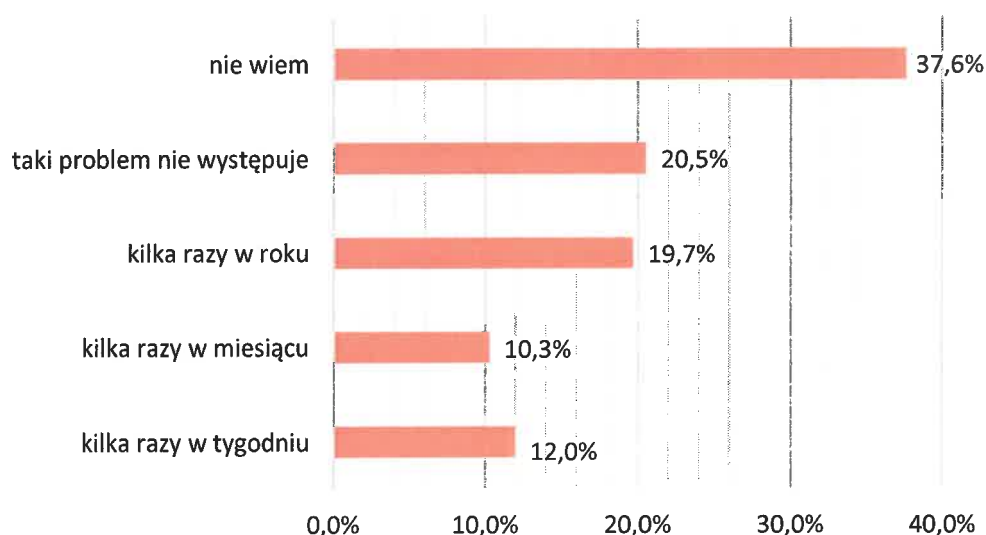
Tabela 6. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
rodzeństwa	64,3%	9
uczniów z mojej szkoły	28,6%	4
kolegów/koleżanek spoza szkoły	7,1%	1
innych osób	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. 37,6% osób nie potrafiło określić, czy ten problem jest obecny, z kolei zdaniem 20,5% badanych przemoc między uczniami w ich szkole nie występuje. Respondenci, którzy przyznali, że w ich szkole to się zdarza stanowią 42,0% wszystkich badanych, przy czym 19,7% z nich przyznało, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w roku, w opinii 10,3% uczniów – kilka razy w miesiącu, natomiast 12,0% ankietowanych odpowiedziało, iż problem przemocy między uczniami zauważa kilka razy w tygodniu.

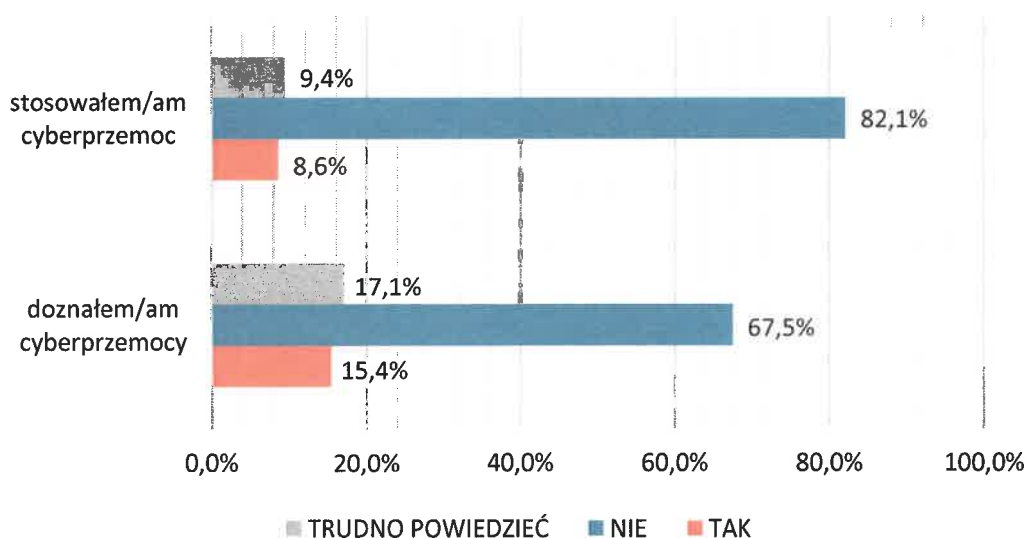
Wykres 8. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=117

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

Następnie uczniowie biorący udział w badaniu mieli odpowiedzieć na pytanie, czy sami stosowali lub doświadczyli cyberprzemocy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. 15,4% uczniów stwierdziło, że doświadczyło cyberprzemocy, natomiast 17,1% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że odsetek 8,6% respondentów przyznał się do stosowania przemocy w Internecie, jednocześnie 9,4% osób wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, groźenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)?
N=117

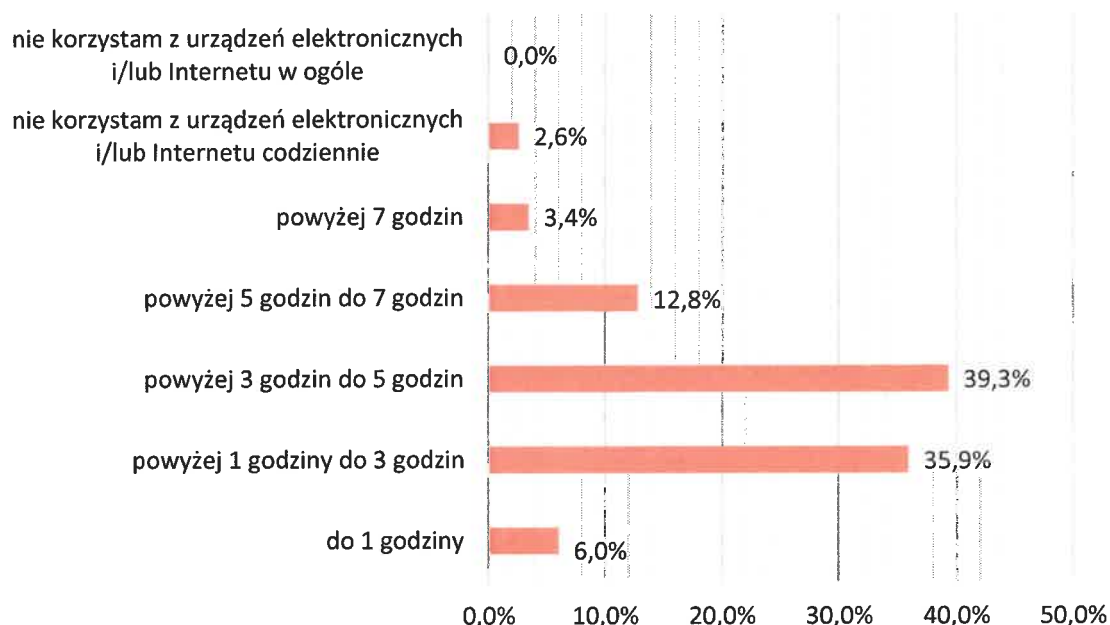

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Goszczyn korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Pierwsze pytanie miało zweryfikować, ile czasu w ciągu dnia uczniowie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Badanie wykazało, że znaczna część młodych mieszkańców poświęca na korzystanie z tego typu urządzeń powyżej 3 do 5 godzin dziennie (39,3%) oraz powyżej 1 do 3 godzin dziennie (35,9%). 12,8% ankietowanych przeznaczają na to od 5 do 7 godzin dziennie, z kolei 3,4% badanych – powyżej 7 godzin dziennie, a 6,0% osób nie przekracza 1 godziny dziennie korzystając z urządzeń i Internetu. 2,6% uczniów podało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 10. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=117

W następnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Tego typu zachowanie zadeklarowały 52 osoby (46,0%), w tym 2 badanych zdarza się to bardzo często (1,8%), 4 uczniom – często (3,5%), 34 respondentom – czasami (30,1%), natomiast 12 ankietowanych przyznało, że skłamało w tej sprawie jeden raz (10,6%). 4 osoby pominęły to pytanie.

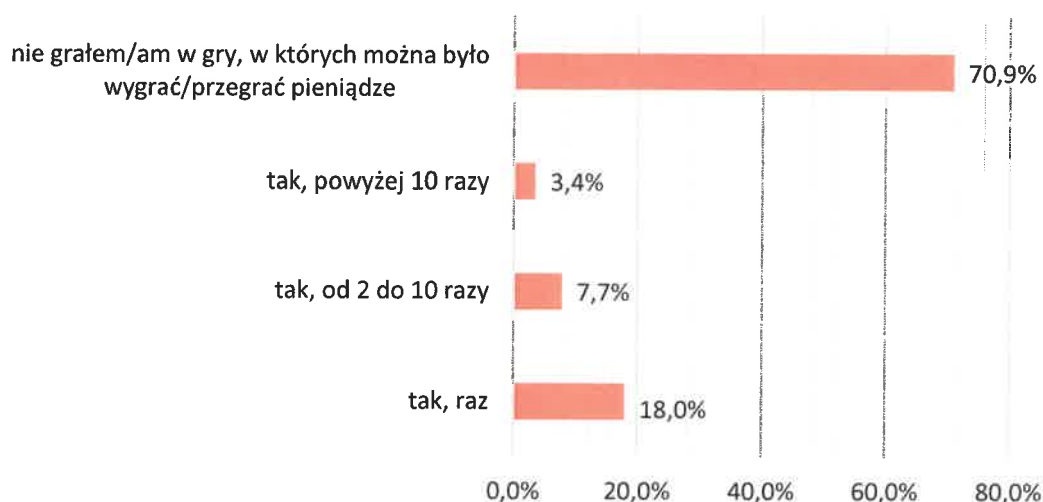
Tabela 7. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=113

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak, bardzo często	1,8%	2
tak, często	3,5%	4
tak, czasami	30,1%	34
tak, jednokrotnie	10,6%	12
nie	54,0%	61

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 29,1% badanych. Wśród tych osób 18,0% grało w nie jednokrotnie, 7,7% – od 2 do 10 razy, z kolei 3,4% – powyżej 10 razy.

Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=117

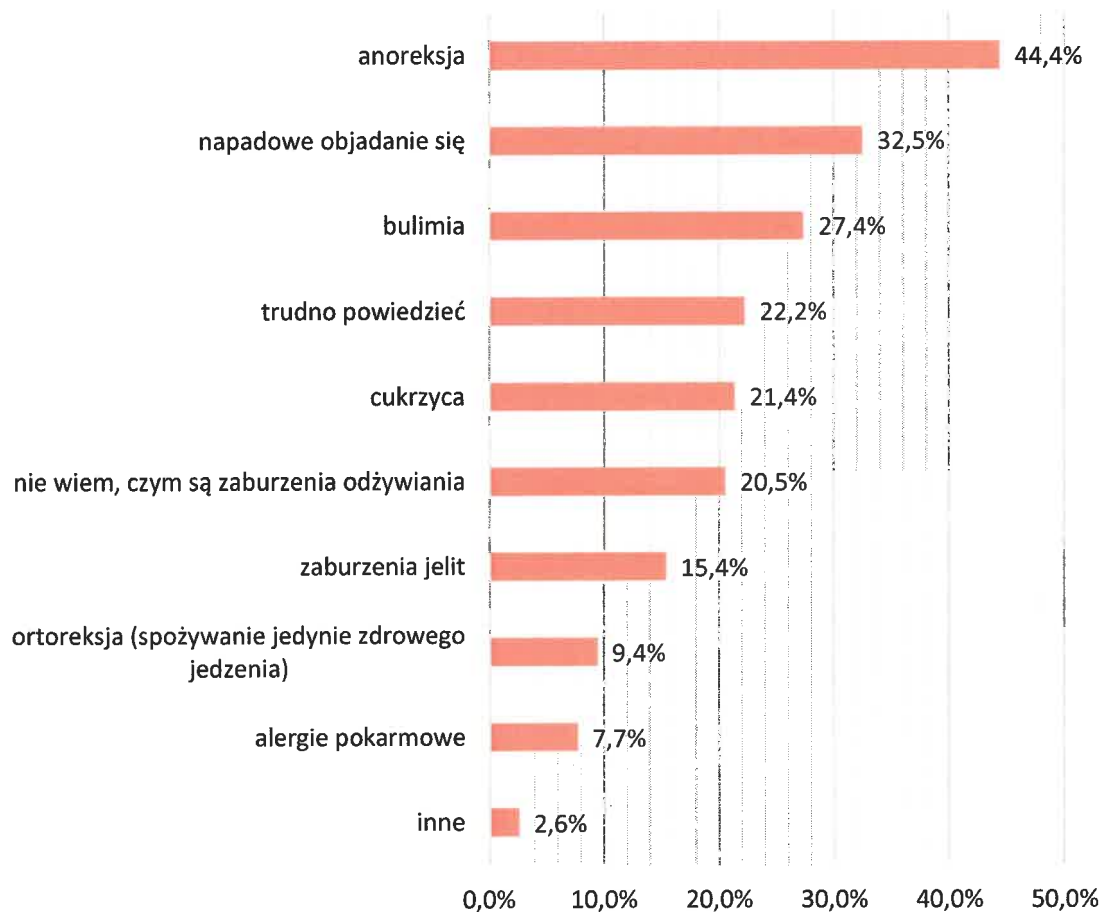

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Goszczyn dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Brak wiedzy w tym temacie zadeklarował co piąty uczeń (20,5%), natomiast 22,2% trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Największy odsetek wskazał na anoreksję (44,4%), natomiast 32,5% uczniów wyróżniło napadowe objadanie się, 27,4% – bulimie, a 9,4% – ortoreksję. 21,4% badanych błędnie sądzi, że do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzyca, z kolei 15,4% wskazało na zaburzenia jelit, a 7,7% na alergie pokarmowe. 2,6% podało inne zaburzenia, tj. ARFID, czyli unikanie niektórych pokarmów z powodu ich zapachu, wyglądu lub złych doświadczeń z przeszłości.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 12. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=117

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

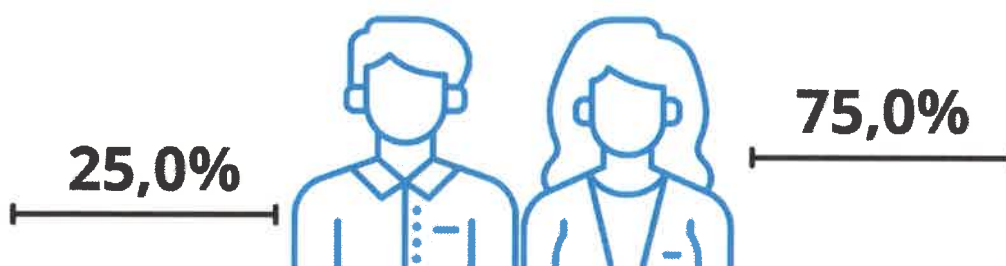
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Goszczyn, a także skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Goszczyn wzięło udział 60 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, z podziałem na płeć. Można zauważyć, że zdecydowanie więcej ankiet wypełniły kobiety – stanowiły one 75,0% ogółu, natomiast mężczyźni – 25,0%.

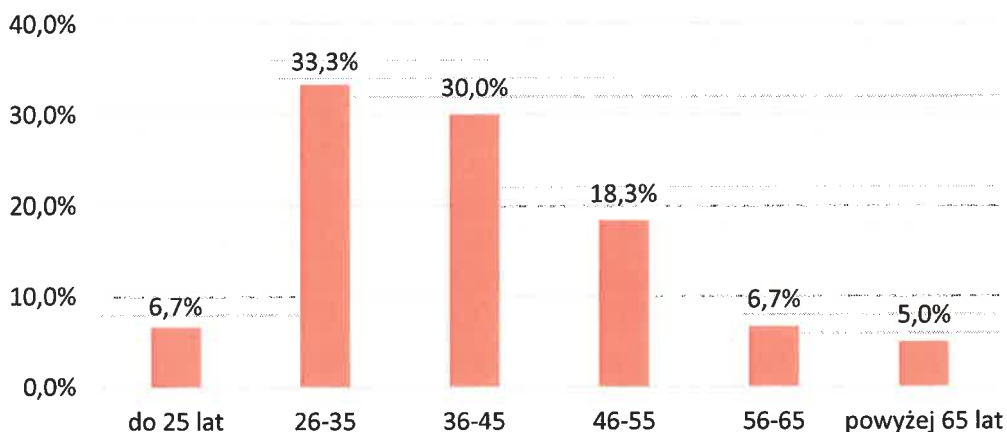
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=60

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Najlicniejszą grupę stanowili ankietowani mający 26-35 lat (33,3%), a następnie mający 36-45 lat (30,0%). W badaniu wzięli udział również mieszkańcy w wieku 46-55 lat (18,3%) oraz osoby w wieku 56-65 lat (6,7%). Najmniejszy odsetek badanych stanowiły osoby do 25 roku życia (6,7%) oraz powyżej 65 roku życia (5,0%).

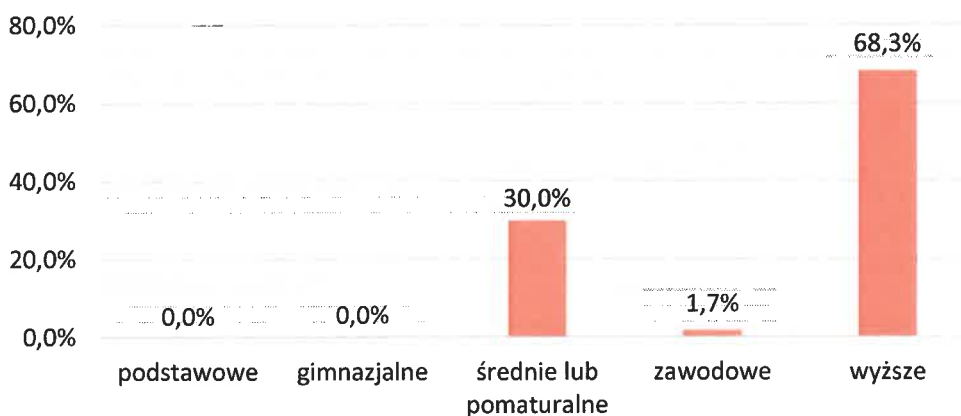
**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 13. Wiek: N=60

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Ponad połowa badanych posiadała wykształcenie wyższe (68,3%), z kolei 30,0% mieszkańców legitymowało się wykształceniem średnim lub pomaturalnym, a 1,7% skończyło szkołę zawodową.

Wykres 14. Wykształcenie: N=60

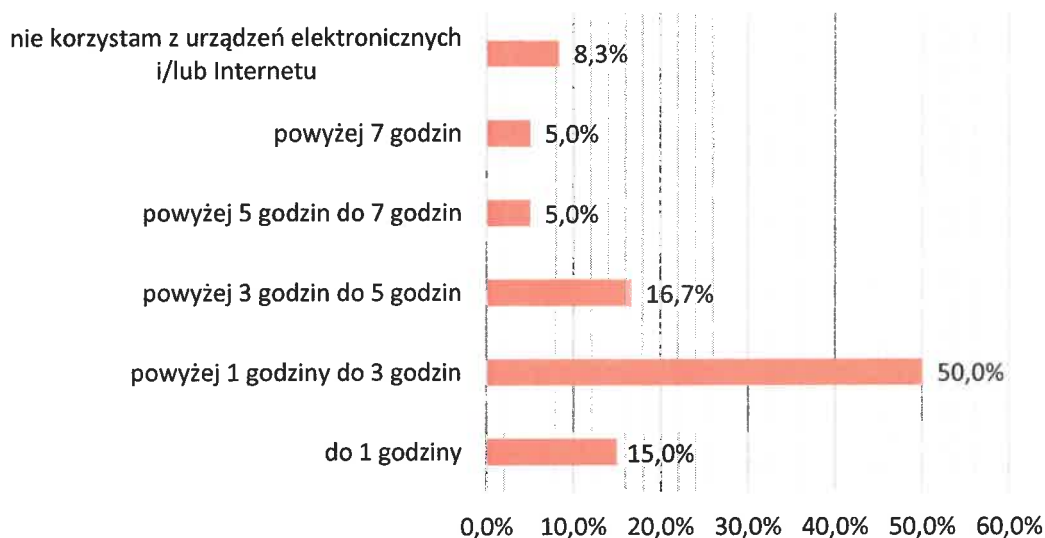

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Pierwszy blok pytań miał na celu zweryfikować w jaki sposób oraz jak często dorośli mieszkańcy gminy Goszczyn korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż najwięcej osób poświęca na to powyżej 1 godziny do 3 godzin (50,0%). 15,0% respondentów spędza w ten sposób do 1 godziny w ciągu dnia, a 16,7% – powyżej 3 godzin do 5 godzin. 5,0% badanych korzysta z nich powyżej 5 godzin do 7 godzin, a kolejne 5,0% – powyżej 7 godzin dziennie. 8,3% respondentów odpowiedziało, że nie korzysta z tego typu urządzeń i/lub Internetu.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 15. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=60

W dalszej kolejności mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Twierdząco odpowiedziało 35 ankietowanych (63,6%), natomiast przecząco – 7 badanych (12,7%). 4 respondentom trudno było odpowiedzieć na to pytanie (7,3%), z kolei 9 osób nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (16,4%).

Tabela 8. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładal/a? N=55

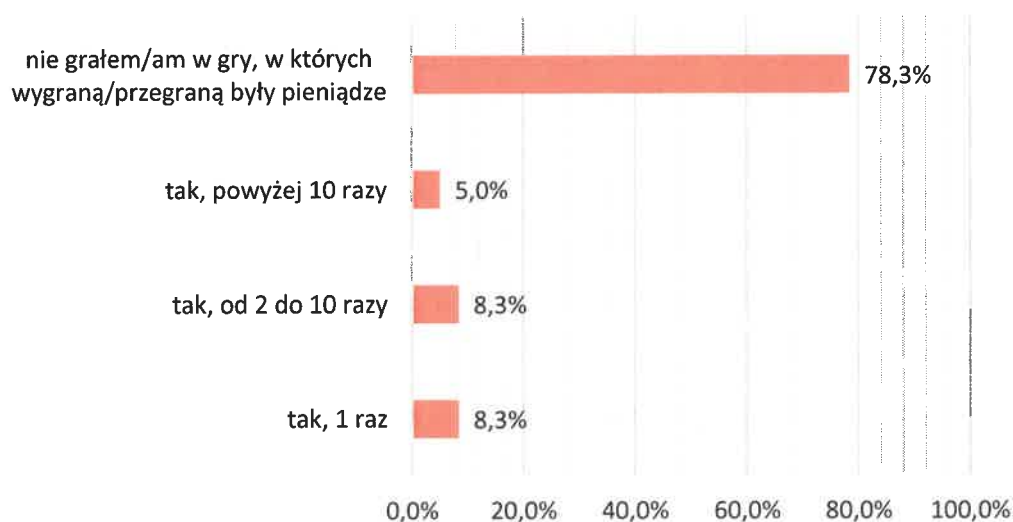
Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak	63,6%	35
nie	12,7%	7
trudno powiedzieć	7,3%	4
nie przewiduję określonego czasu	16,4%	9

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

HAZARD

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 21,6% dorosłych mieszkańców, wśród których 8,3% badanych wskazało, że grało w nie 1 raz, kolejne 8,3% – od 2 do 10 razy, natomiast 5,0% – powyżej 10 razy.

Wykres 16. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=60

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 3 ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (3 osoby, tj. 23,1%), a 10 badanych temu zaprzeczyło (76,9%).

Tabela 9. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak	23,1%	3
nie	76,9%	10
trudno powiedzieć	0,0%	0

INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

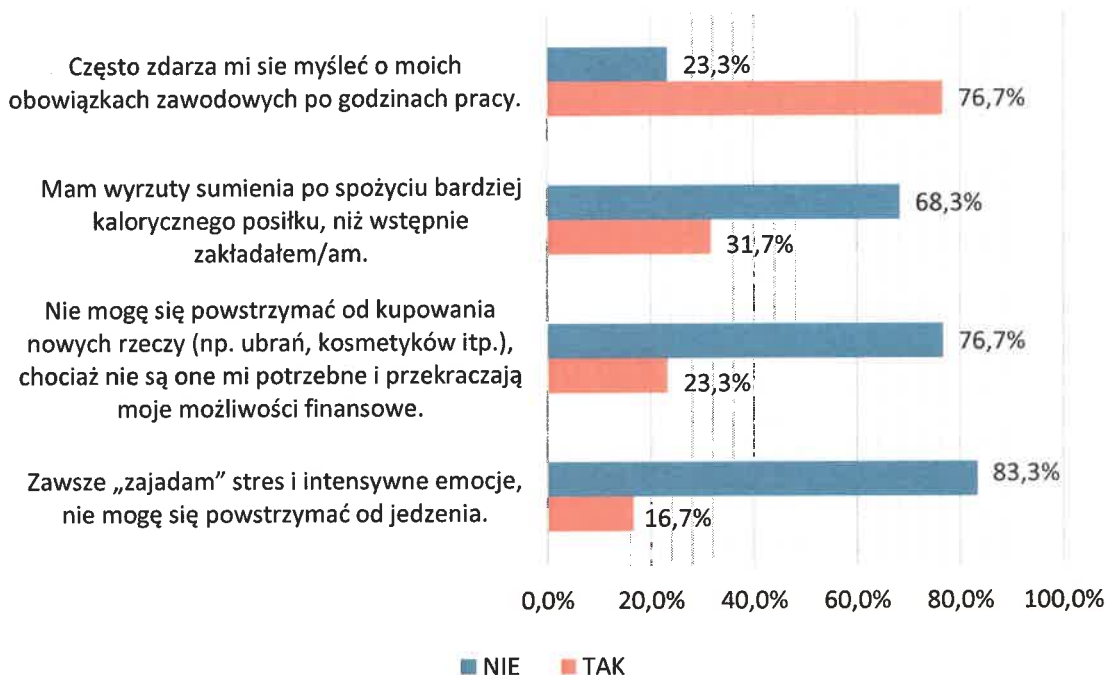
W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Goszczyn, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz z zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm jest przykładem uzależnienia behawioralnego, które w okresie ostatnich lat zwiększyło swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczności, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów, odżywiania oraz pracy. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- większość osób biorących udział w badaniu często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy (76,7%),
- 31,7% badanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali,
- 23,3% ankietowanych przyznało, iż nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe,
- 16,7% respondentów zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

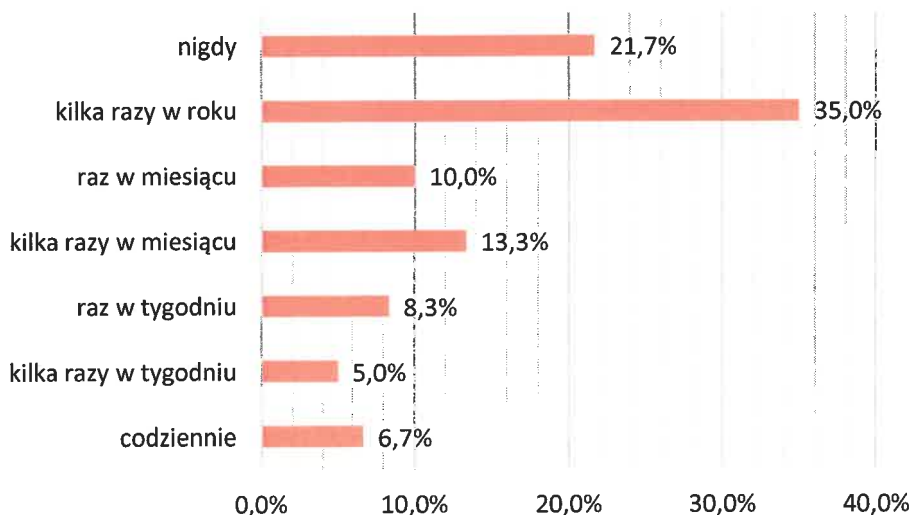
Wykres 17. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=60

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Możemy zauważyć, iż 6,7% ankietowanych sięga po alkohol codziennie, 5,0% – kilka razy w tygodniu, 8,3% – raz w tygodniu, 13,3% – kilka razy w miesiącu, a 10,0% – raz w miesiącu. 35,0% respondentów podało, że pije alkohol kilka razy w roku, natomiast abstynencję zadeklarowało 21,7% osób.

Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=60

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (30 osób, tj. 63,8%). 6 respondentów wskazało, że doszło do tego 1 raz (12,8%), z kolei 7 badanych przyznało, że w ich przypadku miało to miejsce 2-5 razy (14,9%). 4 osoby przyznały, że w ciągu ostatniego roku zdarzyło im się stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu powyżej 10 razy (8,5%).

Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=47

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
1 raz	12,8%	6
2-5 razy	14,9%	7
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	8,5%	4
ani razu	63,8%	30

Respondentów spożywających alkohol zapytano także o to, czy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem zdarzyło im się kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu. Większość z nich odpowiedziała przecząco na to pytanie (41 osób, tj. 87,2%), 1 badany przyznał się, że zdarzyła się mu taka sytuacja jednorazowo (2,1%), a 2 respondentom zdarzało się to często (4,3%), natomiast 3 ankietowanych nie posiada prawa jazdy (6,4%).

Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=47

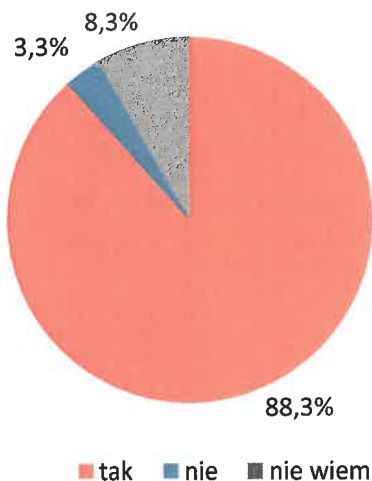
Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	87,2%	41
raz mi się to zdarzyło	2,1%	1
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	4,3%	2
nie posiadam prawa jazdy	6,4%	3

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród części mieszkańców Gminy występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 8,3% badanych. 88,3% respondentów jednoznacznie stwierdziło, że spożywanie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

dziecka. Warty uwagi jest fakt, że 3,3% ankietowanych stwierdziło, że alkohol spożywany przez kobietę w ciąży nie wpływa negatywnie na rozwój dziecka.

Wykres 19. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=60

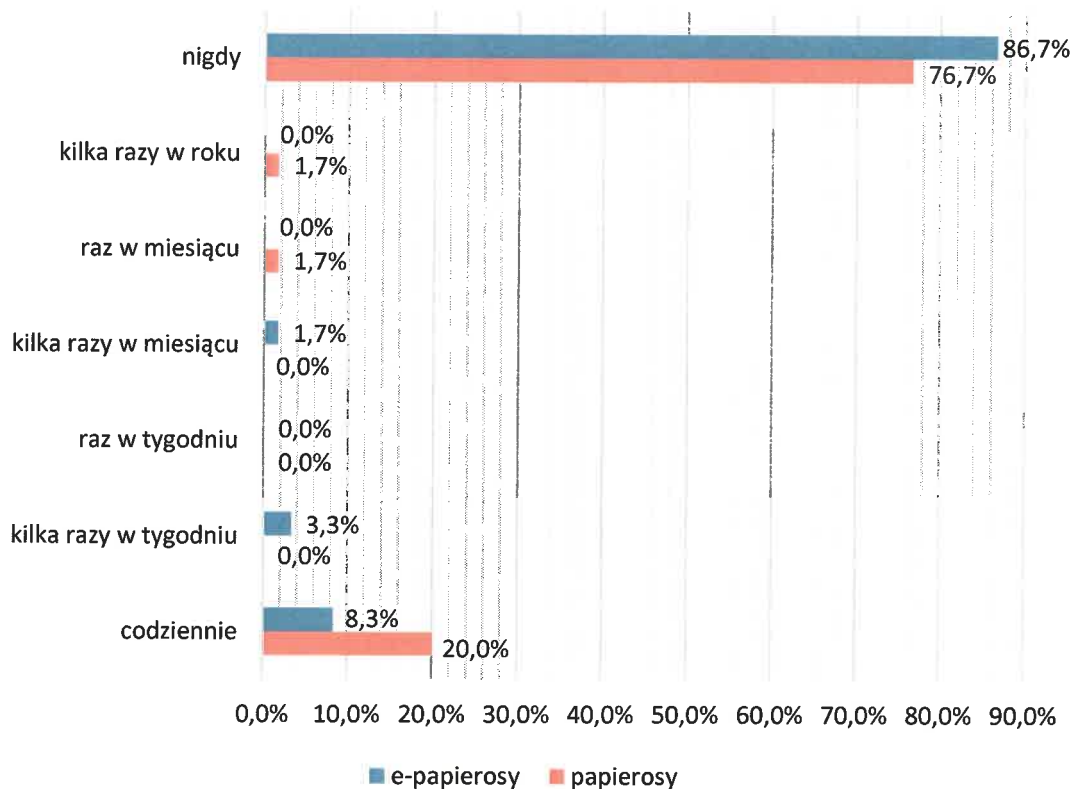

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny z badanych obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców Gminy. Spośród wszystkich badanych osób, papierosy tradycyjne pali 23,4%, przy czym po 1,7% ankietowanych robi to kilka razy w roku lub raz w miesiącu, a 20,0% pali papierosy codziennie. Po elektroniczne papierosy sięga 13,3% respondentów, przy czym 1,7% z nich używa e-papierosów kilka razy w miesiącu, 3,3% – kilka razy w tygodniu, a 8,3% badanych sięga po papierosy elektroniczne codziennie.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 20. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=60

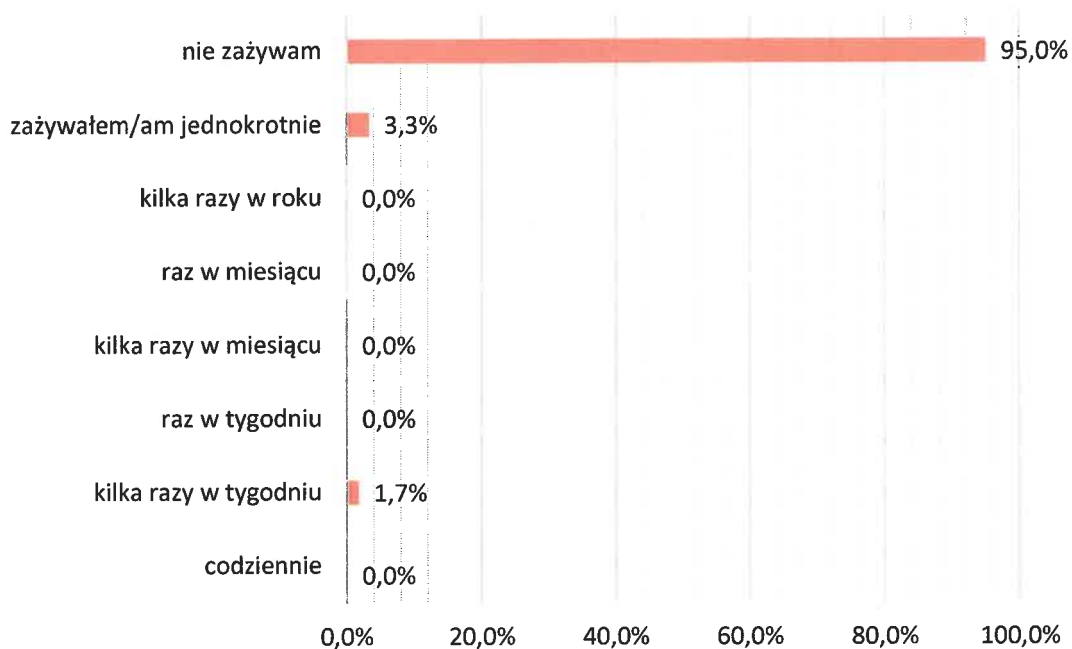

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Zażywanie tego typu substancji zadeklarowało 5,0% respondentów, przy czym 3,3% osób robiło to jednokrotnie, natomiast 1,7% badanych zażywa środki psychoaktywne kilka razy w tygodniu.

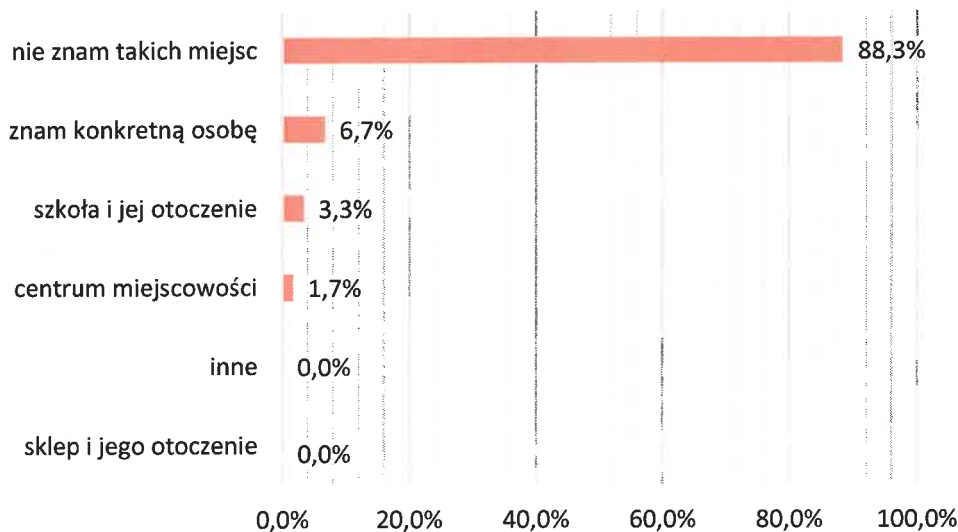
**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 21. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=60

W kolejnym pytaniu zadanym mieszkańcom gminy Goszczyn sprawdzono ich znajomość miejsc w swojej miejscowości, w których można zakupić narkotyki lub dopalacze. Większość respondentów nie zna takich miejsc (88,3%), natomiast 6,7% osób podało, że zna konkretną osobę handlującą takimi środkami, 3,3% badanych wskazało na szkołę i jej otoczenie jako miejsca sprzedaży tych substancji, a 1,7% – centrum miejscowości.

Wykres 22. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=60

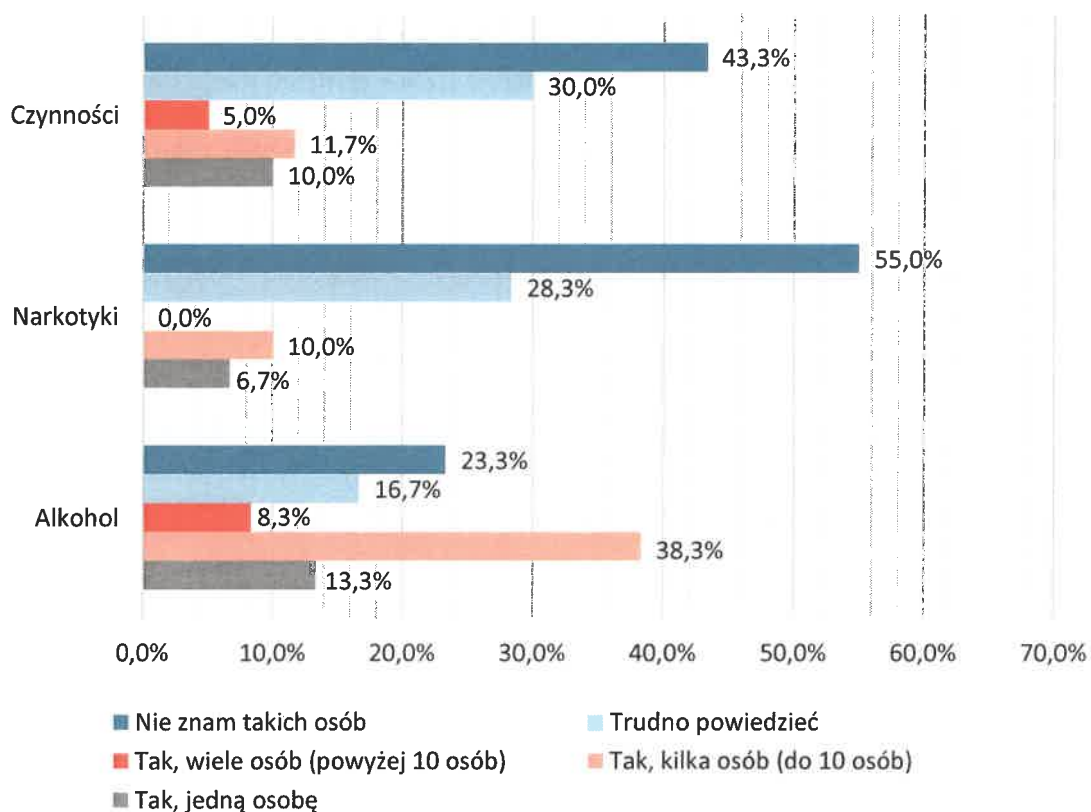
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

W ostatnim pytaniu dotyczącym uzależnień poprosiliśmy ankietowanych o odpowiedź na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa pewnych substancji lub w sposób nadmierny podejmuje się pewnych czynności. Odpowiedzi respondentów przedstawiają się następująco:

- znajomość osób uzależnionych od alkoholu zadeklarowało 59,6% uczestników badania, przy czym 13,3% z nich zna jedną osobę, 38,3% – kilka osób (do 10) natomiast 8,3% badanych – wiele osób (powyżej 10),
- 16,7% ankietowanych przyznało, że zna osoby nadużywające narkotyków, przy czym 6,7% z nich zna jedną osobę, natomiast 10,0% – kilka takich osób (do 10),
- 26,7% badanych przyznało, iż w ich otoczeniu znajdują się osoby nadmiernie podejmujące się pewnych czynności, przy czym 10,0% wskazało na jedną taką osobę, 11,7% ankietowanych – kilka osób (do 10), z kolei 5,0% respondentów – wiele osób (powyżej 10).

Wykres 23. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=60

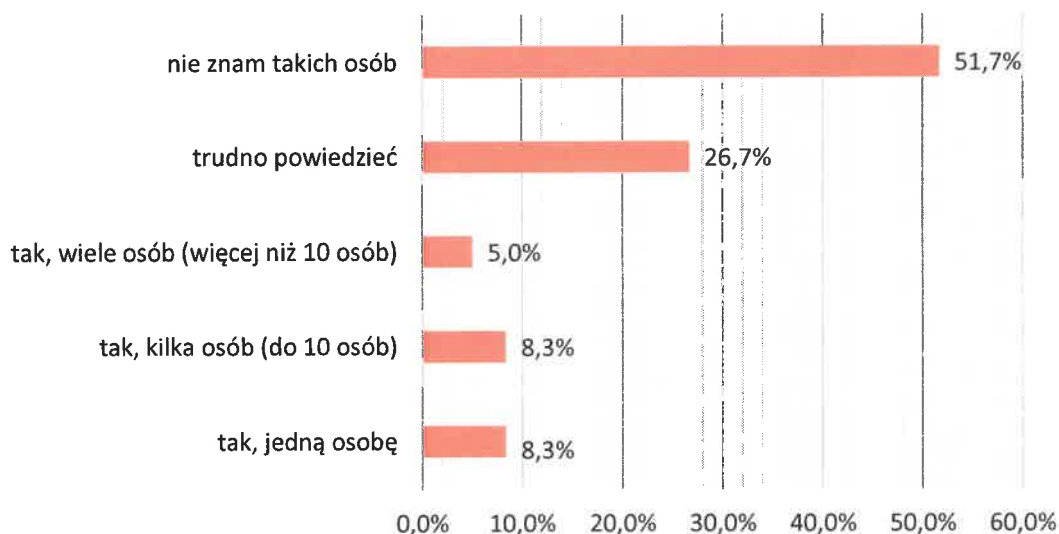

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

PROBLEM PRZEMOCY

Ostatnia część badania wśród dorosłych mieszkańców gminy Goszczyn stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. 5,0% respondentów odpowiedziało, że zna wiele takich osób (powyżej 10), natomiast po 8,3% badanych zna kilka osób lub jedną osobę, która doświadcza przemocy domowej. 26,7% ankietowanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast 51,7% zadeklarowało, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu.

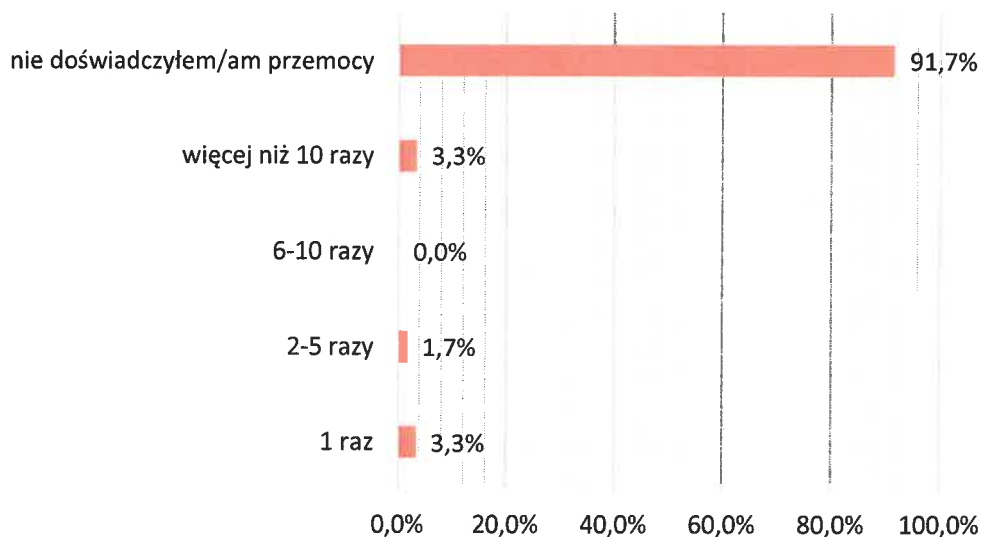
**Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=60**

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie przemocy doznało 8,3% mieszkańców, wśród których po 3,3% doświadczyło jej 1 raz lub więcej niż 10 razy, z kolei 1,7% osób wskazało na doświadczenie w tym czasie przemocy 2-5 razy.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

**Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?
N=60**

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że 4 badanych doznało przemocy psychicznej (80,0%), 2 osoby – przemocy fizycznej (40,0%), a 1 ankietowany – przemocy ekonomicznej (20,0%).

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
przemoc psychiczna	80,0%	4
przemoc fizyczna	40,0%	2
przemoc ekonomiczna	20,0%	1
przemoc seksualna	0,0%	0
zaniedbanie	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytaliśmy ankietowanych również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Jak widać w kolejnej tabeli, po 2 badanych doznało przemocy ze strony rodziców oraz męża/żony (po 40,0%), z kolei 1 respondent wskazał na inne, bliżej nieokreślone osoby (20,0%).

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

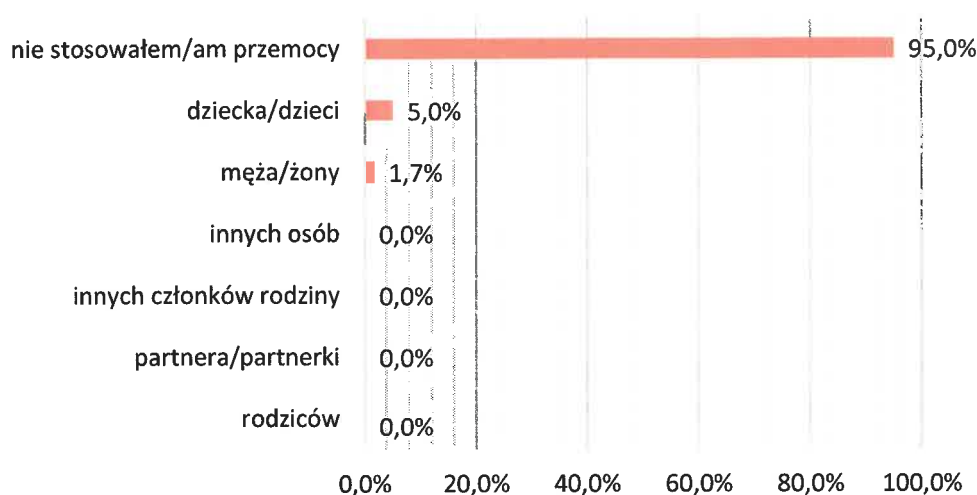
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
rodzice	40,0%	2
mąż/zona	40,0%	2
inne osoby	20,0%	1
inni członkowie rodziny	0,0%	0
partner/partnerka	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 5,0% badanych mieszkańców, którzy użyli jej wobec dzieci/dziecka (5,0%). Ponadto 1,7% z nich stosowało przemoc także wobec męża/żony.

Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=60

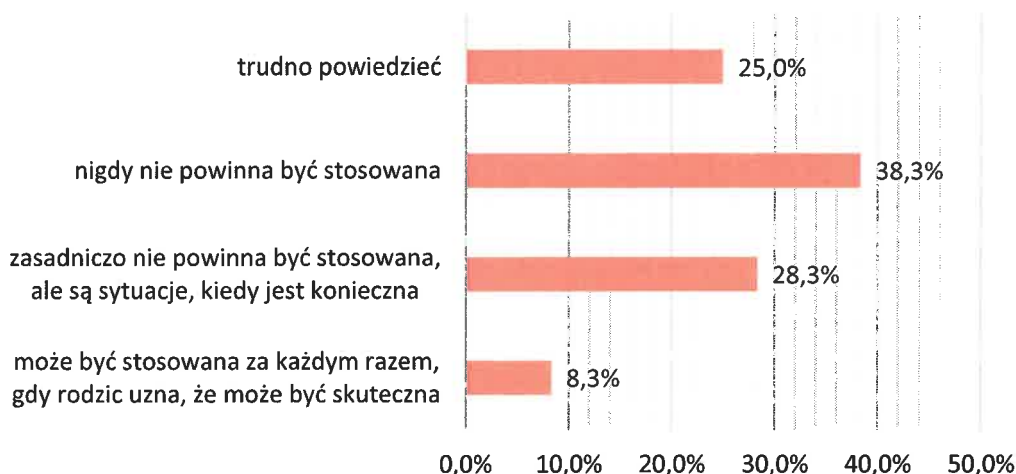

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje 36,6% badanych, z czego 8,3% ankietowanych uważa, że mogą one być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne, a 28,3% respondentów twierdzi, że nie powinny być one stosowane, ale są sytuacje, w których takie kary są konieczne. Jednocześnie 25,0% dorosłych mieszkańców udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kary fizyczne nie powinny być nigdy stosowane według 38,3% badanych.

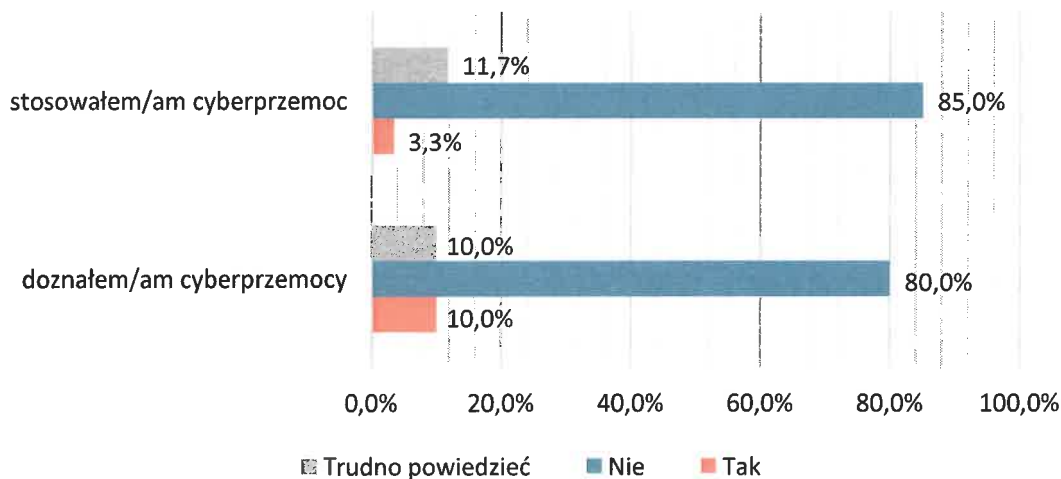
**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=60

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Anketowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 10,0% badanych, a kolejne 10,0% osób miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania przemocy w Internecie przyznało się 3,3% ankietowanych, natomiast 11,7% zaznaczyło w tym kontekście odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=60

PORÓWNANIE WYNIKÓW BADAŃ REALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY GOSZCZYN DO WYNIKÓW OGÓLNOPOLSKIEGO BADANIA ESPAD

Wyniki badania realizowanego we wrześniu 2025 roku w szkołach znajdujących się na terenie gminy Goszczyn, porównano do wyników badań ogólnopolskich realizowanych w 2024 roku w ramach Europejskiego programu badań ankietowych w szkołach ESPAD.

Diagnoza *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną* miała charakter ogólnopolski. Założono objęcie badaniem dwóch kohort – młodzieży w wieku 15-16 lat oraz 17-18 lat w momencie badania. Badania zrealizowano w 383 klasach pierwszych oraz w 431 klasach trzecich. Próba ogólnopolska liczyła 3 185 uczniów pierwszych klas oraz 3 301 uczniów klas trzecich.

Porównanie to ma na celu ukazanie różnic pomiędzy danymi ogólnopolskimi, a lokalnymi. W badaniu ESPAD ukazano odpowiedzi respondentów w podziale na dwie grupy wiekowe, natomiast w niniejszym porównaniu zostały uwzględnione wyniki dotyczące jednej grupy wiekowej – młodzieży w wieku 15-16 lat. Poniżej zaprezentowano przeprowadzoną analizę.

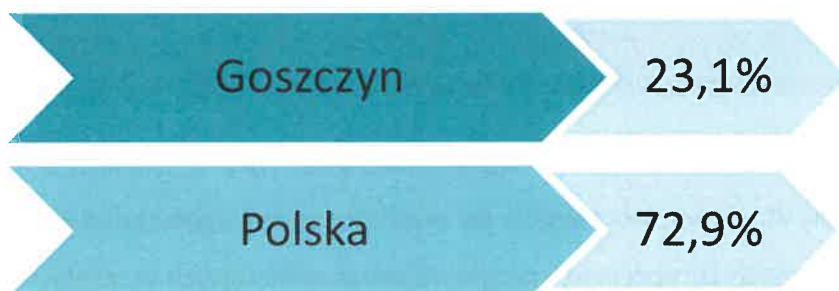
SPOŻYWANIE ALKOHOLU

Sytuacja w gminie Goszczyn dotycząca spożywania alkoholu przedstawia się następująco – po alkohol kiedykolwiek w życiu sięgnęło 23,1% młodych mieszkańców Gminy. Porównując te dane do wyników ogólnopolskich możemy zauważyć pozytywną tendencję – w Gminie alkohol pił znacznie mniejszy odsetek uczniów, niż ma to miejsce w całej Polsce. Z badań ESPAD wynika bowiem, że alkohol piło 72,9% uczniów – różnica wynosi więc aż 49,8 pp.

Odsetek uczniów pijących alkohol kiedykolwiek w życiu w gminie Goszczyn jest znacznie niższy niż odsetek uczniów w całej Polsce.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Rysunek 5. Spożycie alkoholu przez uczniów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

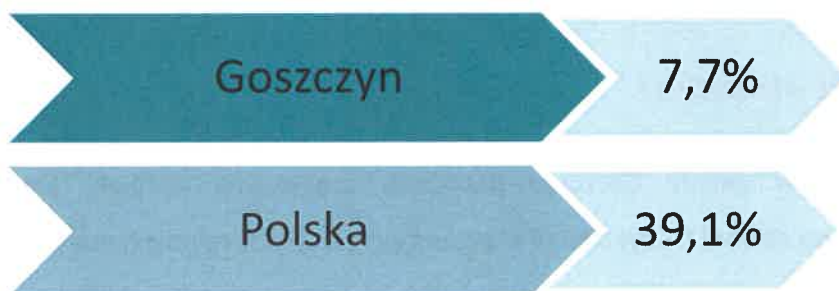

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

Uczniowie z gminy Goszczyn znacznie rzadziej sięgali po napoje alkoholowe w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem. Odsetek ten wyniósł 7,7% (spośród całej próby badawczej, tj. 117 osób), podczas gdy w Polsce kształtował się na poziomie 39,1%.

Odsetek uczniów pijących alkohol 30 dni przed badaniem w gminie Goszczyn jest znacznie niższy niż odsetek uczniów w całej Polsce.

Rysunek 6. Spożycie napojów alkoholowych w czasie 30 dni przed badaniem przez uczniów – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

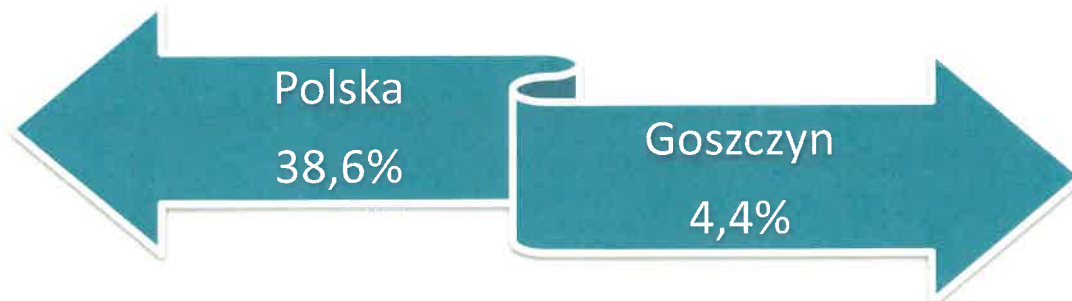
PALENIE PAPIEROSÓW I E-PAPIEROSÓW

Papierosy to używka nieco mniej popularna wśród dzieci i młodzieży. W gminie Goszczyn papierosy kiedykolwiek w życiu paliło 4,4% ankietowanych uczniów. W skali ogólnopolskiej wyniki badań pokazały natomiast, że papierosy paliło 38,6% młodzieży. Różnica między wynikami badań ogólnopolskich, a wynikami badań lokalnych wynosi 34,2 pp.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

W porównaniu do uczniów w całej Polsce, uczniowie w gminie Goszczyn rzadziej sięgają po papierosy.

Rysunek 7. Skala palenia papierosów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

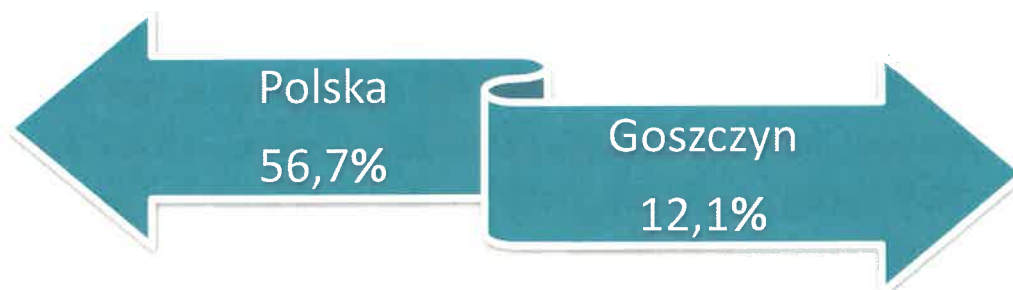

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

Kolejną analizowaną kwestią jest palenie elektronicznych papierosów. W gminie Goszczyn kiedykolwiek w życiu sięgnęło po nie 12,1% badanych, natomiast w całej Polsce odsetek ten kształtuje się na poziomie 56,7%. Różnica jest zatem znaczna i wynosi 44,6 pp.

W porównaniu z uczniami w skali kraju, uczniowie z gminy Goszczyn rzadziej sięgają po elektroniczne papierosy.

Rysunek 8. Skala palenia e-papierosów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

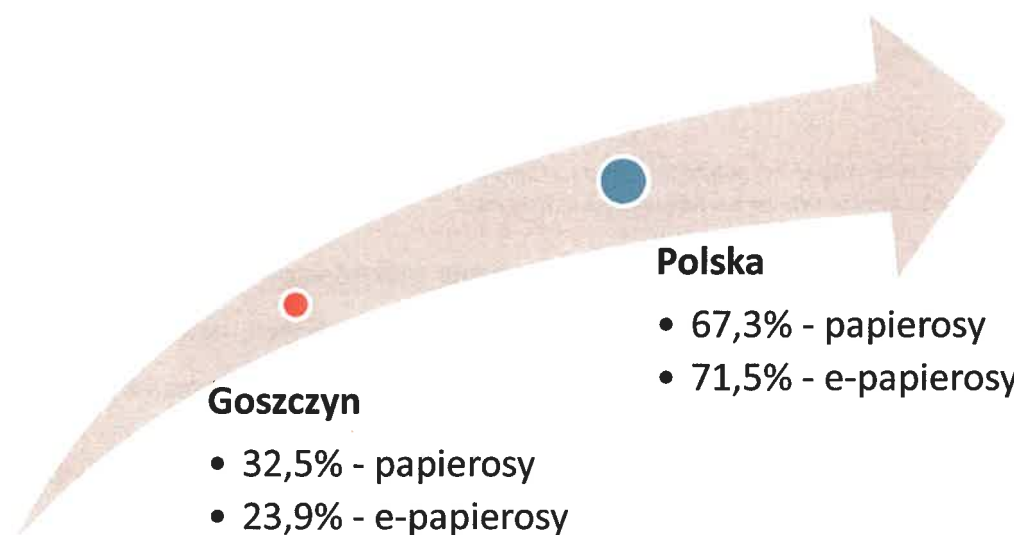
W kwestii dostępności papierosów oraz e-papierosów dla dzieci i młodzieży w całej Polsce wyniki kształtują się następująco: zdobycie papierosów jest łatwe dla 67,3% młodzieży (suma odpowiedzi „dość łatwe” i „bardzo łatwe”). Wyniki badań realizowanych w gminie Goszczyn pokazały z kolei, że zdobycie papierosów za łatwe uważa 32,5% uczniów. Różnica

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

wynosi zatem 34,8 pp. W przypadku e-papierosów odsetek ten w Gminie wyniósł 23,9%, natomiast w Polsce plasował się na poziomie 71,5%.

Porównując ze sobą wyniki badań możemy zauważyć pozytywną tendencję w gminie Goszczyn – znacznie mniejszy odsetek uczniów uznał bowiem za łatwe zdobycie papierosów i e-papierosów, niż ma to miejsce w całej Polsce.

Rysunek 9. Dostępność papierosów i e-papierosów dla dzieci i młodzieży – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

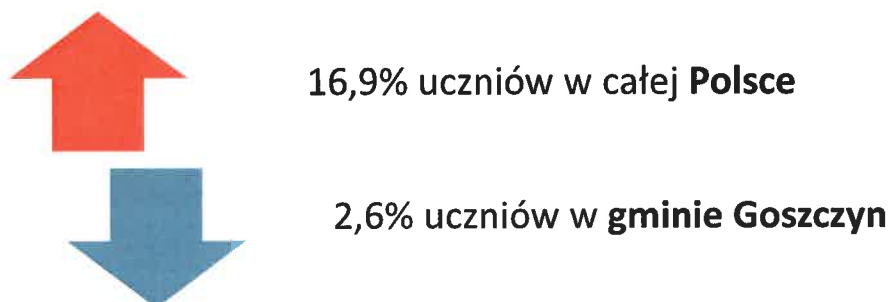
ZAŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Z wyników ogólnopolskiego badania ESPAD realizowanego w 2024 roku wynika, że po substancje psychoaktywne kiedykolwiek w życiu (dokładnie marihuanę lub haszysz) sięgnęło 16,9% uczniów, z kolei dzięki realizacji badań wśród uczniów w gminie Goszczyn możemy stwierdzić, że po substancje psychoaktywne kiedykolwiek w życiu sięgnęło 2,6% młodych mieszkańców.

Porównanie wyników badań wskazuje na pozytywną tendencję – odsetek uczniów zażywających substancje psychoaktywne w gminie Goszczyn jest znacznie niższy niż odsetek uczniów zażywających takie substancje w całej Polsce.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Rysunek 10. Uczniowie zażywający substancje psychoaktywne kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

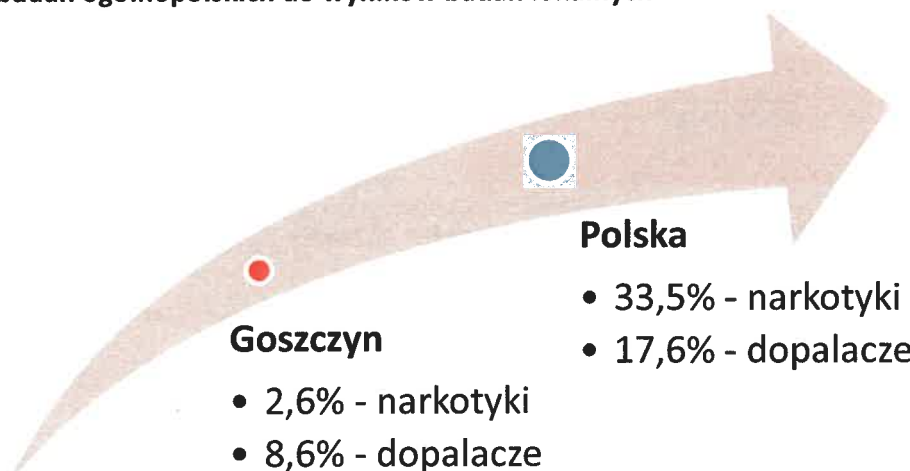

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

W kwestii dostępności nielegalnych substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży w całej Polsce wyniki kształtują się następująco: zdobycie narkotyków (dokładnie marihuany lub haszyszu) jest łatwe dla 33,5% młodzieży (suma odpowiedzi „dość łatwe” i „bardzo łatwe”), z kolei dopalaczy – 17,6%. W gminie Goszczyn 2,6% uczniów uważa zdobycie narkotyków za łatwe, natomiast łatwość w zdobyciu dopalaczy deklaruje 8,6% osób. Różnica w przypadku narkotyków wynosi zatem 30,9 pp., a dopalaczy – 9,0 pp.

Porównując ze sobą wyniki badań możemy zauważyć pozytywną tendencję w gminie Goszczyn – znacznie mniejszy odsetek uczniów uznał bowiem za łatwe zdobycie narkotyków i dopalaczy, niż ma to miejsce w całej Polsce.

Rysunek 11. Dostępność narkotyków i dopalaczy dla dzieci i młodzieży – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH/ INTERNETU

Porównaniu została w dalszej kolejności poddana częstotliwość korzystania z urządzeń elektronicznych/Internetu. Porównaliśmy odsetek uczniów poświęcających na to znaczną ilość czasu w ciągu dnia. W przypadku badania ESPAD jest to odsetek osób grających na urządzeniach elektronicznych powyżej 3 godzin w ciągu dnia, natomiast jeśli chodzi o badania lokalne, podany został procent uczniów spędzających powyżej 3 godzin dziennie na korzystaniu z urządzeń elektronicznych.

Według zrealizowanego w 2024 roku ogólnopolskiego badania ESPAD, na korzystaniu z gier na urządzeniach elektronicznych w typowym dniu roboczym 3 godziny i więcej poświęca 21,6% badanych. Porównując te dane do wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów z gminy Goszczyn możemy zauważyć, iż na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 3 godzin dziennie, poświęca w ciągu dnia 55,5% uczniów. Jest to znacznie wyższa wartość w porównaniu do wyników ogólnopolskich.

Większy odsetek uczniów z gminy Goszczyn poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych/Internetu znaczne ilości czasu niż w całej Polsce.

Rysunek 12. Przeznaczenie znacznych ilości czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych/Internetu¹⁸ – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

¹⁸ W przypadku badania ESPAD procent dotyczy czasu spędzonego na grach na urządzeniach elektronicznych powyżej 3 godzin dziennie, natomiast jeśli chodzi o badania w gminie Goszczyn jest to odsetek uczniów korzystających z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu ogółem powyżej 3 godzin dziennie.

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

Porównaniu został w dalszej kolejności poddany odsetek uczniów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy, grali w gry hazardowe. Według zrealizowanego w 2024 roku ogólnopolskiego badania ESPAD, w tym okresie podejmowało się tego 19,0% respondentów. Wyniki badań realizowanych w gminie Goszczyn pokazały z kolei, że w ciągu roku przed badaniem w gry hazardowe grało 29,1% uczniów, czyli o 10,1 pp. więcej niż w skali kraju.

Większy odsetek uczniów z gminy Goszczyn grał w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem niż w całej Polsce.

Rysunek 13. Granie w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych

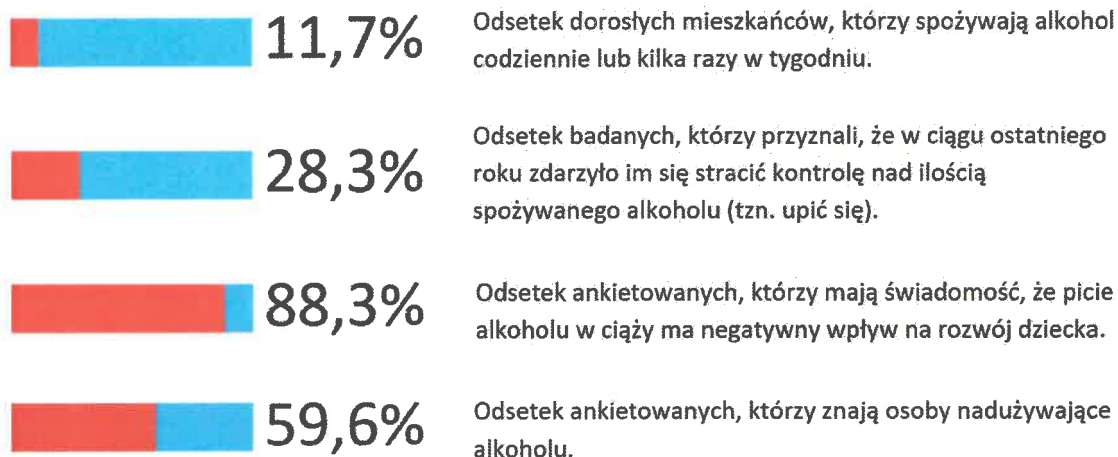

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu „Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku”

WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

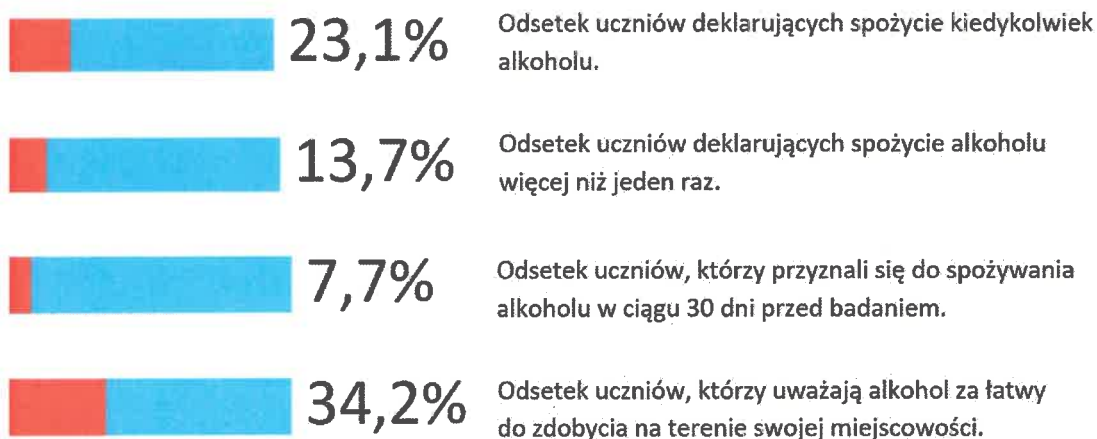
PROBLEM AKOHOLOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=60

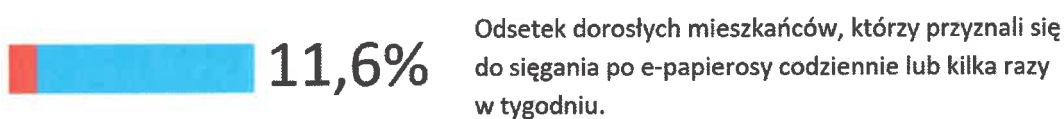
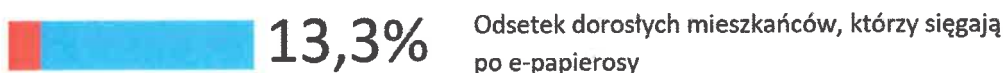
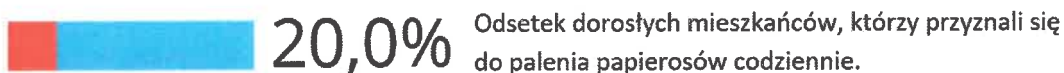
UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=117

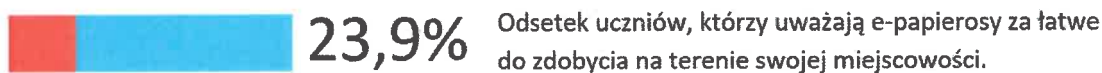
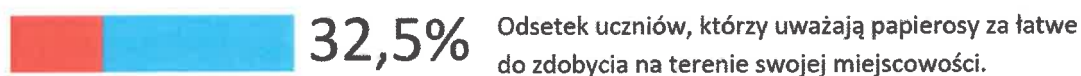
PROBLEM NIKOTYNOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=60

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=117

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

PROBLEM NARKOTYKOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy kiedykolwiek zażywali środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia).

Odsetek badanych, którzy znają konkretną osobę w swojej miejscowości, handlującą narkotykami lub dopalaczami.

Odsetek ankietowanych, którzy deklarują znajomość osób nadużywających narkotyki.

** Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=60*

UCZNIOWIE

Odsetek uczniów, którzy zażywali kiedykolwiek środki psychoaktywne.

Odsetek uczniów, którzy uważają dopalacze za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

Odsetek uczniów, którzy uważają narkotyki za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

** Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=117*

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

UZALEŻNIENIA BHAWIORALNE

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 5 godzin w ciągu dnia, w którym ich używają.

Odsetek dorosłych mieszkańców, którym zdarzyło się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali.

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ciągu 12 miesięcy przed badaniem podejmowali się gier hazardowych.

Odsetek dorosłych mieszkańców, którym często zdarza się myśleć o obowiązkach zawodowych po godzinach pracy.

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy mają wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali.

** Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=60*

UZALEŻNIENIA BHAWIORALNE I ZABURZENIA ODŻYWIANIA

UCZNIOWIE

Odsetek uczniów korzystających z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 5 godzin każdego dnia.

Odsetek uczniów, którym zdarzyło się więcej niż jednokrotnie ukrywać prawdziwą ilość czasu spędzonego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Odsetek uczniów, którzy w ciągu 12 miesięcy przed badaniem podejmowali się gier hazardowych.

Odsetek uczniów, którzy deklarują brak wiedzy na temat tego, czym są zaburzenia odżywiania.

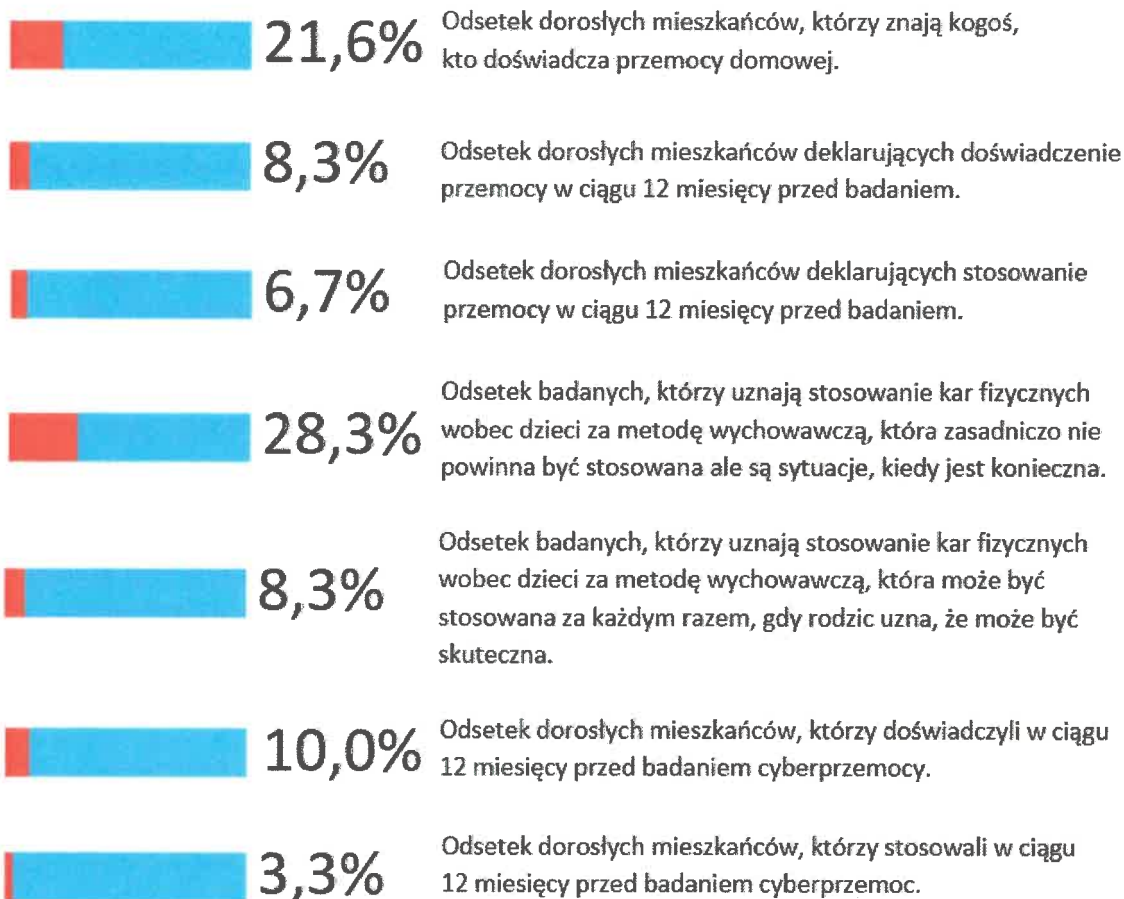

Odsetek uczniów mających trudność w jednoznacznym wskazaniu jakie są rodzaje zaburzeń odżywiania.

** Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=117*

PROBLEM PRZEMOCY

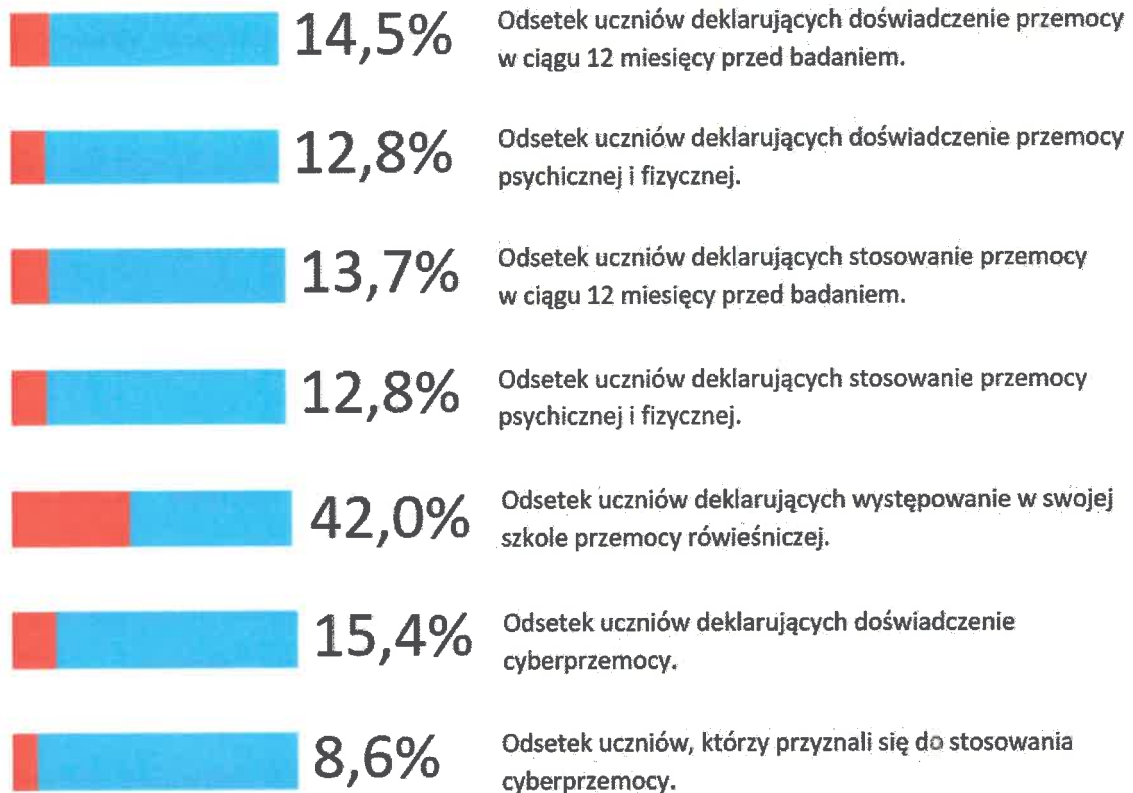
DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=60

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=117

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029 jest:

Wzmacnianie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych, ukierunkowanych na ograniczenie negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań nałogowych, a także na promowanie postaw abstynenckich wśród mieszkańców.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i zachowań nałogowych oraz promocji zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, poprzez zwiększanie świadomości dotyczącej negatywnych skutków uzależnień.
2. Zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom poprzez umożliwienie dostępu do terapii i działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwijanie lokalnego systemu pomocy oraz wspieranie instytucji, organizacji i osób realizujących zadania na rzecz tej grupy.
3. Prowadzenie diagnozy i monitoringu zjawiska uzależnień na terenie Gminy poprzez rozpoznawanie środowisk zagrożonych, realizację działań ograniczających wykluczenie społeczne i wspierających integrację lokalną oraz stałe podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Cel I

Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i zachowań nałogowych oraz promocji zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, poprzez zwiększanie świadomości dotyczącej negatywnych skutków uzależnień.

Przewidywane rezultaty:

- Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy,
- ograniczenie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie Gminy,
- zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, a także udostępnianie informacji na temat dostępnych form wsparcia,
- opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie postaw abstynenckich wśród całej społeczności lokalnej,
- podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych Liczba uczestników programów	UG, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe, instytucje kultury, sportu i rekreacji
2.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UG, GKRPA, instytucje kultury, sportu i rekreacji, NGO, placówki oświatowe

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UG, GKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	
4.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UG, GKRPA, placówki oświatowe, NGO, instytucje kultury, sportu i rekreacji
5.	Organizacja wycieczek letniego/ zimowego, połączonego z programem profilaktycznym, psychologicznym lub socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży ze środowisk z problemem alkoholowym	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UG, GKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	
6.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	GKRPA, UG, placówki oświatowe
7.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Koszty przeznaczone na zakup materiałów	UG, GOPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
8.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UG, GOPS, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, instytucje kultury, sportu i rekreacji

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Cel II

Zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom poprzez umożliwienie dostępu do terapii i działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwijanie lokalnego systemu pomocy oraz wspieranie instytucji, organizacji i osób realizujących zadania na rzecz tej grupy.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie dostępu do kompleksowego wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków w środowisku lokalnym, a także udzielanie pomocy osobom uwikłanym w problem uzależnień behawioralnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Działalność Punktu Przyjęć Psychologa na terenie Gminy	Liczba funkcjonujących na terenie Gminy PPP Liczba osób zgłaszających się do PPP	UG, GKRPA
2.	Wspieranie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków GKRPA	UG, GKRPA
3.	Realizacja rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez członków GKRPA	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	GKRPA
4.	Inicjowanie powstania, na terenie Gminy, grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz grup samopomocowych dla osób współuzależnionych (AI-Anon)	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) i grup samopomocowych dla osób współuzależnionych (AI-Anon) na terenie Gminy	UG, GKRPA, GOPS, NGO

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
5.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	GKRPA
6.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	GKRPA
7.	Wszczywanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	GKRPA
8.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem Liczba udzielonych konsultacji/porad	UG, GOPS, GKRPA, NGO, placówki ochrony zdrowia
9.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
10.	Zwiększanie działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	GOPS

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Cel III

Prowadzenie diagnozy i monitoringu zjawiska uzależnień na terenie Gminy poprzez rozpoznawanie środowisk zagrożonych, realizację działań ograniczających wykluczenie społeczne i wspierających integrację lokalną oraz stałe podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom.

Przewidywane rezultaty:

- Systematyczne monitorowanie stopnia zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- rozpoznawanie rodzin i osób przejawiających trudności wynikające z uzależnień,
- organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych,
- skuteczniejsze i szybsze świadczenie niezbędnej pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej,
- reintegracja osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową oraz członków ich rodzin w lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, m.in. poprzez prowadzenie statystyk lokalnych oraz opracowywanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Gminie	UG, GKRPA, ZI, GOPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
2.	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UG, GKRPA

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UG, GKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	
4.	Dalsze organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UG, GKRPA, KPP, ZI, GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych kontroli	UG, GKRPA

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029 jest Urząd Gminy w Goszczynie.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Wójt Gminy Goszczyn.
3. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Goszczyn.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi¹⁹:
 - 12 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 12 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 12 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

¹⁹ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi²⁰:
- 8 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 8 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 8 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym. Wydatki na realizację programu są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

²⁰ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę członków GKRPA ustala się wynagrodzenie miesięczne:
 - dla Przewodniczącego GKRPA w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w danym roku,
 - dla Członków GKRPA w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w danym roku.
2. Członkom GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad jak dla podróży służbowych.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Goszczyn na lata 2026-2029 jest Urząd Gminy w Goszczynie, we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi jednostkami i podmiotami działającymi na terenie gminy Goszczyn. Wójt Gminy Goszczyn sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto Wójt Gminy Goszczyn zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Goszczyn rok 2022.
2. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024.
3. <https://bdl.stat.gov.pl>.
4. Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.
5. Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022.
6. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.
7. Raport o stanie Gminy Goszczyn za 2022, 2023 i 2024 rok.
8. Raport z wykonania i efektów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021- 2025 w roku 2024, Goszczyn 2025.
9. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022, 2023 i 2024.
10. Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
13. Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 roku.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Goszczyn w latach 2022-2024.....	20
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Goszczyn na przestrzeni lat 2022-2024	20
Rysunek 3. Płeć uczniów uczestniczących w badaniu: N=117.....	22
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=60.....	34
Rysunek 5. Spożycie alkoholu przez uczniów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych.....	50
Rysunek 6. Spożycie napojów alkoholowych w czasie 30 dni przed badaniem przez uczniów – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych	50
Rysunek 7. Skala palenia papierosów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych.....	51
Rysunek 8. Skala palenia e-papierosów kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych.....	51
Rysunek 9. Dostępność papierosów i e-papierosów dla dzieci i młodzieży – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych.....	52
Rysunek 10. Uczniowie zażywający substancje psychoaktywne kiedykolwiek w życiu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych	53
Rysunek 11. Dostępność narkotyków i dopalaczy dla dzieci i młodzieży – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych.....	53
Rysunek 12. Przeznaczenie znacznych ilości czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych/Internetu – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych	54
Rysunek 13. Granie w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem – porównanie wyników badań ogólnopolskich do wyników badań lokalnych	55

Spis tabel

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goszczynie wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	16
Tabela 2. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=26	24
Tabela 3. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=16.....	27
Tabela 4. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=15	27

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Tabela 5. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=13	28
Tabela 6. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=14	29
Tabela 7. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=113	31
Tabela 8. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=55	36
Tabela 9. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=13	37
Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=47	40
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=47	40
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5	46
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5	47

Spis wykresów

Wykres 1. Klasa: N=117	23
Wykres 2. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=117	23
Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=117	24
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=117	25
Wykres 5. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=117	26
Wykres 6. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=117	26
Wykres 7. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=117	28
Wykres 8. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=117	29
Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=117	30
Wykres 10. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=117	31
Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=117	32

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY GOSZCZYN NA LATA 2026-2029**

Wykres 12. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=117	33
Wykres 13. Wiek: N=60	35
Wykres 14. Wykształcenie: N=60	35
Wykres 15. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=60	36
Wykres 16. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=60	37
Wykres 17. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=60	39
Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=60	39
Wykres 19. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=60	41
Wykres 20. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=60	42
Wykres 21. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=60	43
Wykres 22. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=60	43
Wykres 23. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=60	44
Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=60	45
Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=60	46
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=60	47
Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=60	48
Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ponizanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=60	48